5 июл 1990

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар рўзномаси

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 127 (7. 516) ◆ 1991 йил 4 июль, пайшанба ◆ Нархи 8 тийин.

ТО Бугунги кун нафаси ТО

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

● СССР касаба уюшмалари конфедерациясининг раиси В. П. Шчербаков жумҳурият касаба уюшмалари федерациясининг фаолияти билан танишиш учун Ўзбекистонга келди.

● Бир гуруҳ бўлажак менежерлар — деҳқончилик саноат мажмуини бошқариш жумҳурият олий мактабининг тингловчилари диплом ишларини ҳимоя қилишга киришдилар. Улар бозор иқтисодиёти шароитида ишлаш тажрибасини ўрганиш учун АҚШга ҳам борадилар.

МАМЛАКАТИМИЗДА

● КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумини шу йил 25 июлда чақиришга қарор қилинди.

● Украинада озиқ-овқат ва саноат молларини харид қилиш учун 1990 йилда жорий қилинган купонлар бекор қилинди.

ХОРИЖДА

● Югославияда Словения ва Хорватия билан ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битим имзоланганлигига қарамасдан қонли тўқнашувлар давом этяпти.

● Германиянинг Ганновер шаҳрида «Ўзбекистон» ресторани ва дўкони очилди. Бу ерда миллий таомлар тайёрланади, жумҳуриятда ишлаб чиқарилган моллар билан савдо қилинади.

Ислом КАРИМОВ:

«ДЕМОКРАТИЯ–ҚОНУНГА ВА ШАХСГА ҲУРМАТ ДЕМАКДИР»

Ўзбекистон Президенти, жумҳурият Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси И. А. Каримовнинг «Рабочая трибуна» рўзномаси саволларига жавоби

Ислом Каримовнинг шахсиятига нисбатан у ўтказаётган сиёсатни бутунлай қабул қилмасликдан тортиб унинг номи билан бевосита боғлиқ янгиликларни ҳайратланиб олқишлашгача — ғоят хилма-хил фикрлар билдирилмоқда. Маълумотига кўра иқтисодчи, тарбияси жиҳатидан «заводда суяги қотган», эътиқодига кўра байналмилалчи бўлган Ўзбекистон ССР Президенти ўз сафдошлари билан биргаликда жумҳурият учун Иттифоқ доирасида у эришиш мумкин деб билаётган фаровонлик йўлини барпо этмоқда.

Бошқалар асрий алоқаларни намойишкорона ва бутунлай узган бир пайтда Каримов биринчи бўлиб янги Иттифоқ шартномасини тайёрлашда марказ сусткашликка йўл қўяётганлигини баралла айтди. У ўзи раҳбар бўлгунга қадар ўт олган Фарғона можаросига барҳам беришга, Ўш фожиасида муросага келиш йўлини қидириб топишга, миллатлараро бошқа можаролар манбаларини чеклашга эришди.

М. С. Горбачев билан учрашувлардан тортиб энг олис қишлоқлардаги тез-тез бўлиб турадиган суҳбатларгача — барча даражаларда ўз мавқеини қаттиқ туриб ҳимоя қиладиган инсоннинг табиати ҳаммага ҳам маъқул бўлавермайди. Ўзбекистон Президентининг одамлар ва жумҳурият манфаатини узвий боғлашга, умуман жамиятнинг маънавий негизларини сақлаб қолишга ҳамда иқтисодиётда ва сиёсатда бошбошдоқликка йўл қўймасликка қаратилган йўлини тушунмаслик сабабли ёки қасддан бу йўлни тоталитар тузумни ва бир партияли ҳокимиятни сақлаб қолишга интилиш деб кўрсатишга уринмоқдалар.

Бу иш далил-исботларсиз, ниҳоятда жўн тарзда амалга оширилмоқда. Оқни қора, қорани оқ дейишгача борилмоқда. Яқинда «Мегаполис-экспресс» ҳафтаномасида «Ислом Каримовнинг ўзбеклар иши» деб аталган кўп маъноли сарлавҳа остида босилган мақола аслида ана шундай «сиёсий портрет»нинг қора акси тасвири намунасидир. Мақолада Ўзбекистон Президентининг жумҳурият аҳолисини, энг камбағал табақалар ва кўп болали оилаларни ижтимоий ҳимоя қилишга қаратилган фармонлари ҳам «ҳукмронлик тафаккури»нинг нишоналари деб кўрсатилади.

—УШБУ мақола эълон қилинишининг ўзи ана шундай фикрлаш намунаси эмасми, ахир, — дейди суҳбатдошим. — Хорижий давлатларнинг бошлиқлари шанига бирон ножоиз гап айтиш мумкин бўлмаган ҳолда нима учундир иттифоқдош жумҳуриятларнинг раҳбарлари шанига осонгина тош отишга йўл қўйилмоқда. Кимдир хоҳласа обрўйини тўкади, хоҳласа —елкасига қоқиб қўяди.

— Нима учун сиз туҳматдан ҳимоя қиладиган қонунга мурожаат этмайсиз?

— Қайда дейсиз, мижғов гапларга ўралашишнинг нима кераги бор, ишимиз бошдан ошиб ётибди. Жуда катта табиий бойликлар, битмас-туганмас меҳнат ресурсларига эга бўлган жумҳуриятимиз энг камбағал республикалар қаторида турибди. Жумҳуриятни мамлакатнинг «пахта цехи»га, амалда эса хом ашё манбаига айлантириш ғояси рўёбга чиқарилганлиги натижасида оғир аҳволга тушиб қолганмиз. Энди бу аҳволни тузатиш керак. Кичик-кичик ва ўртача корхоналар, хорижий технологиялар, барча шаклдаги мулкчиликнинг тенглиги, имтиёзли тарзда солиқ солинадиган қўшма корхоналар, илм-фанни талаб этадиган ишлаб чиқариш корхоналари, чет элларда кўплаб кадрлар тайёрлаш, хорижий инвестициялар учун кенг йўл очиб бериш, Иттифоқ ичкарисидаги алоқаларни ва умумий иқтисодий маконни сақлаб қолиш тўғрисида ўйлаяпмиз, хуллас, биз ғоят тиғиз муддатга мўлжалланган ҳаракат дастурига эгамиз.

Бироқ жамият дучор бўлган маънавий бўҳронни ҳам бартараф этиш, халқнинг кайфиятини, ватанпарварлик руҳини кўтариш, унинг ўз кучларига ишончини оширишда ёрдам бериш керак. Бусиз бизнинг барча режаларимиз барбод бўлади.

— Аммо сиёсий мухолифларингиз сизга аксинча таъна қилмоқдалар, сизни ўз халқига эркинлик беришни хоҳламаётган ҳукмдорсифат қилиб кўрсатмоқдалар.

— Мен фақат бир нарсани — халқларнинг бошига азоб-уқубат келтирадиган ва қон тўкилишига сабаб бўладиган бошбошдоқлик, ҳокимиятсизлик ва адоват бўлишини истамайман. Демократияни ҳамма нарсани қилиш мумкин деб, ўзбошимчалик билан талқин этиш ана шунга олиб келади. Мен демократик жамиятни, энг аввало, қонунга қулоқ солиш деб биламан. Бироқ қонунда турмушнинг барча ҳолатларини назарда тутиб бўлармиди? Демак, ёзилмаган қонунлар, жамиятнинг ахлоқий негизларини, уларнинг бузилишига йўл қўйиб бўлмаслигини белгилаб берувчи ёзилмаган қонунлар, маънавий қоидалар тўплами зарур. Яъни одам жамиятдаги мезонлар доирасида ўзига эркинлик ва чеклашлар даражасини белгилаб олади.

Бу ривожланиб борувчи узлуксиз жараёндир. Гап билан демократ бўлиб қолмайди киши. Тоталитар тарбия билан издан чиққан онгимиз у ёки бу томоннинг ҳақлигини исботлаш шакли сифатида куч ишлатишни ҳали узоқ вақт маъқуллаб туради. 1985 йилнинг апрелидан биз ҳаммамиз демократлар бўлиб қолдик, деб ўйлаш соддадилликдир. Ҳокимият учун кураш ошкора тус олганлиги аёндир. Бу курашда ҳар бир киши демократияни ҳам, унинг пировард мақсадларини ҳам қандай тушунаётганлигини намоён этади. Мен демократияни халқни жипслаштиришга, унинг бунёдкорлик куч-ғайратларини рўёбга чиқаришга, барча соғлом кучларнинг ҳамкорлигига таяниб жумҳуриятимизни ижтимоий-иқтисодий танг аҳволдан олиб чиқиш деб тушунаман.

— Лекин сизнинг мухолифларингиз ҳам худди шундай мақсадларни эълон қилмоқдалар-ку?

— Ана шу мақсадларга эришиш усуллари ва воситалари-чи? Ўтмиш аёвсиз танқид қилинмоқда ва уларнинг келгусига мўлжалланган режалари чалкашдир. Аммо қачонгача салбий муносабат билдириш, ўтмишда йўл қўйилган хатоларни қидириш мумкин. Бундай усул билан бунёдкорликни эмас, балки вайронгарчиликни, ҳамкорлик йўлларини излашни эмас, балки яқин кишиларга нисбатан қаҳр-ғазаб тўлқинини осонгина юзага келтириш мумкин. Тўғри, пахта яккаҳокимлиги қарор топди, Орол қурий бошлади, атроф-муҳит заҳарланди, халқ эътиқоди ва анъаналари таъқиб этилди, феодализмдан социализмга «сакраб» ўтилганлиги тарғиб этилди.

Бироқ энди ўтмиш хатоларидан тўғри хулоса чиқариб, уларни такрорлашдан эҳтиёт бўлиб, аҳволни тузатишга киришайлик. Халқ ишончининг ҳам чегараси бор, вақтимиз ғоят зиқ. Тўғрисини айтсам, меҳнат жамоаларида ва кўчаларда одамларга яқин вақт ичида аҳволнинг яхшиланишини кутмаслик керак, деб айтиш мен учун жуда оғирдир. Мен арзон-гаров шуҳрат орттирмоқчи эмасман. Эл ишончига таяниб Президент сифатида халқ билан ошкора гаплашишим шарт.

Вазият қийин. Бироқ агар биз пахта майдонларини кескин қисқартириш ҳамда бўшаган юз минглаб гектар ерларни деҳқонларга ва шаҳарликларга фойдаланиш учун бўлиб бериш йўлидан бормаганимизда, аҳвол янада қийинроқ бўлур эди. Эҳтимол, бугунги кунда биз бошқачароқ очликни ва бир эмас, бир неча Фарғона фожиаларини бошдан кечирган бўлур эдик. Биз марказий ва маҳаллий ҳокимият тузилмаларининг қаршилигини енгиб ўтиб, ана шундай ишларни амалга оширдик.

Турли партиялар ва ҳаракатларнинг вакиллари бўлган ва бизни танқид қилаётганларга бизга ёрдам беринг, жойлардаги расмиятчи тўралар, порахўрлар ва дангасалар ишни барбод этмасликлари учун чинакам халқ назоратини йўлга қўйинг, дедик.

— Рози бўлишдими?

— Йўқ. Сиз ишлайверинг, биз эса сизнинг хатоларингизни кўрсатиб борамиз, дейишди. Наҳотки, демократия деганлари шу бўлса?!

Нарх-наво мисли кўрилмаган даражада оширилгандан кейин (Иттифоқ ҳукуматининг айби билан шу даражада оширилди, деб ҳисоблайман), Тошкентдан юзлаб километр наридаги Яккабоғда ғалаёнлар бўлиб ўтди. Яна мухолифларимиз ёрдамида чет эл «Озодлик» радиостанцияси орқали қишлоқ аҳолисидан олти кишининг қони тўкилди, у ерга алоҳида вазифаларни бажарувчи милиция отряди қисмлари олиб кирилди, деган гаплар тарқатилди. Шуниси ҳайратланарлики, бу хабар ҳақиқий воқеалар бошланишидан икки кун олдин берилди. Эфир орқали тарқалган гаплар ҳақиқатга мос тушмас эди. Яккабоғдай олис жойда нима учундир Тошкентдан келиб қолган «халқ ҳимоячилари»нинг бутун бир гуруҳи иш олиб борди. Улар нари борса бозор расталарини остин-устун қилган маҳаллий сайёқлар тўдасини кўпайтиришга муваффақ бўлдилар.

Бундай хатти-ҳаракатларни халқ иродасининг ифодаси, яъни демократиянинг намоён бўлиши деб ҳисоблаш мумкинми? Расмий маъмурлар нима қилишлари: эҳтирослар авж олдирилишига йўл қўйиб беришлари керакмиди ёки тартибсизликнинг пайини қирқишлари керакмиди? Агар жамиятда интизом ва ҳуқуқ-тартиботни сақлашни якка ҳокимлик деб аталса, нима ҳам дердик, мен бу борада изчил «якка ҳоким» бўламан.

— Бир партияли системага содиқ бўлган сизни жумҳуриятни бошқа партиялар яшай олмайдиган «коммунистик қўриқхона»га айлантирганликда ҳам айбламоқдалар.

— Бир партияли система жуда қалтис бўлиб, унда назоратсиз ҳокимият нопок қўлларга ўтиб қолиши мумкин, ҳолбуки, биз ўз тарихимизда бундай ҳолларни бир неча бор бошдан кечирдик. Бундай система осонгина тоталитаризмга, халқни ва партиянинг оддий аъзоларини лақиллатишга олиб келади. Шунинг учун мен мамлакат Конституциясининг 6 ва 7-моддалари бекор қилинишини тўла-тўкис қўллаб-қувватлайман.

Лекин Ғарбдаги ривожланган демократияларга бир назар ташланг — ҳар бир давлатда дарғалик қила оладиган қанча партия бор? Бармоқ билан санарли! Бу тўғридир, чунки партиялар муайян синфлар ва табақаларнинг манфаатларини ифода этади, улар орасидан янги-янги аъзоларни сафарбар қилади. (Кимга тафсилотлари керак бўлса, В. И. Ленин асарларини тавсия қиламан).

Ўзбекистон Компартияси салкам 700 минг кишини бирлаштириб, меҳнаткашлар мутлақ барча табақаларининг манфаатларини ҳимоя қилади. Компартия ўзининг бултур бўлиб ўтган XXII съездида жумҳуриятни ижтимоий-иқтисодий янгилаш, аҳолини бозор мушкулотларидан ҳимоя қилиш, Ўзбекистонда яшовчи халқларнинг дўстлигини мустаҳкамлаш дастурини олға сурди ва у якдиллик билан қўллаб-қувватланди. Дастури ва ҳаракатлари бизникидан ҳам яхшироқ бўлган бошқа партия мавжуд бўлса, халқ уни қўллаб-қувватлайди.

Аммо ҳамма гап шундаки, ҳозирча бундай куч йўқ. Биз жумҳуриятнинг жамоат ташкилотлари тўғрисидаги Қонунни қабул қилдик. Шунга мувофиқ у ёки бу партиянинг рўйхатга олиниши учун бор-йўғи 3 минг аъзоси бўлса кифоя. Лекин негадир ҳозирча аризалар тушмаяпти. Халқ ким билан эканлигига энди ўзингиз баҳо беринг. Тўғри, Фарғона воқеаларидан кейин Компартиянинг обрў-эътибори жуда тушиб кетди, чунки вазият шу қадар кескин эдики, жумҳуриятнинг ҳар қандай бурчагида Фарғонадагидек аланга авж олиб кетиши мумкин эди. Ўзбекистон Компартиясининг ўша пайтдаги раҳбарлари эса билмасдан ағдариб юборилган бир тоғорачадаги қулупнай тўғрисидаги сафсата билан халқни тинчлантирмоқчи бўлдилар.

Биз ўшанда кабинетлардан одамлар ҳузурига чиқдик, улар билан ички қўшинларнинг, милтиқлар ва қалқонларнинг орқасида туриб эмас, балки бевосита сўзлашишни ўргандик.

Ўша пайтда кўпчилик шиорлардагидек силлиқ эмас, балки қийинчиликлар билан шуни англаб етишдики, агар сен партия аъзоси бўлсанг муштарак манфаатлар билан яша, ишда бошқаларга қараганда кўпроқ ғайрат кўрсат. Қўлингдан келмайдими, тинч бир жойни топ, ҳисобчи бўл, тонг саҳарлари бемалол балиқ тутиб юравер: фақат халқнинг ишончи билан ўйнашма, унинг ҳис-туйғулари билан чайқовчилик қилма.

— Дарвоқе, ҳис-туйғулар тўғрисида. Гап-сўзларга, миш-мишларга қараганда сиз Ш. Р. Рашидовга нисбатан алоҳида ихлос билан қарар эмишсиз, унинг раҳбарлик услубига амал қилишга уринаётган эмишсиз. Ҳатто, «янгирашидовчилик» ибораси пайдо бўлди.

— Бўлмағур гаплар, менинг назаримда, булар сиёсий баҳсда ҳақиқий далилларнинг йўқлиги туфайли пайдо бўлди. Норасмий ҳаракатлардаги ва бошқа баъзи оқимлардаги му-

(Давоми иккинчи бетда).

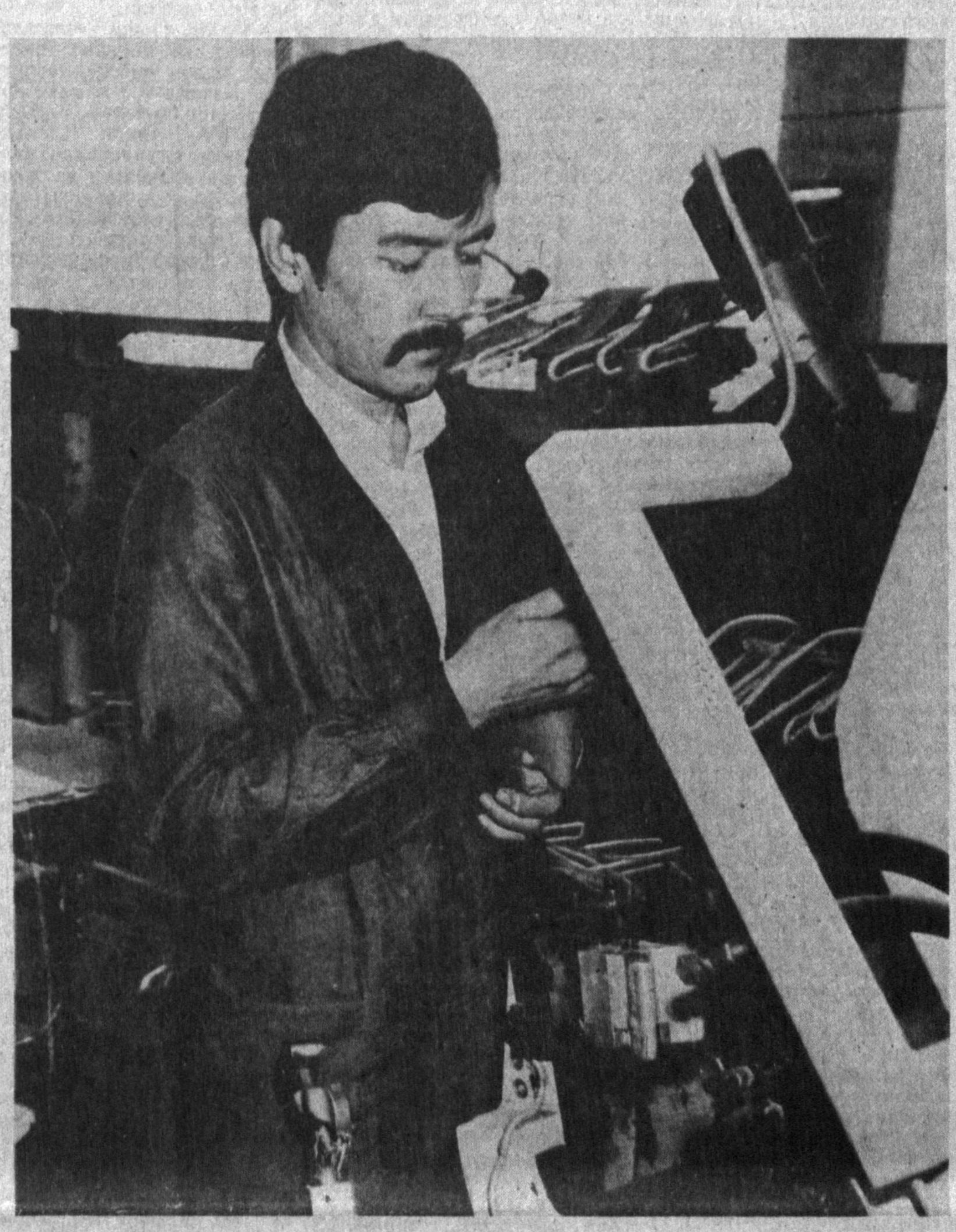

Одамлар ҳожатини чиқариш йўлида меҳнат қилаётган Анвар Каримов 20 йилдан буён Тошкентдаги 2-пойабзал ишлаб чиқариш бирлашмасида ишлаб келади. Ўтган давр мобайнида у қанчадан-қанча шогирдларнинг устози бўлди. Ҳозирда ўша шогирдлари билан ёнма-ён меҳнат қилмоқда.

Ўтган 1990 йилдан бошлаб у яна бир синовни муваффақиятли ўтказди. Чунки корхонага Италиянинг «Бомбелли» фирмасидан олиб келинган янги дастгоҳларнинг бир қисми Анвар ишлаётган 6-цехга ўрнатилди. Бу бежирим дастгоҳда ишлашни тез кунда ўзлаштириб олишга эришди.

СУРАТДА: Анвар Каримов.

Холмат Мирзакаримов сурати.

Меҳнат жамоаларида

ФАҚАТ ЯХШИ СИФАТДА

ҲАР йили Тошкент чинни заводи халқимиз эҳтиёжини қондиришга ҳаракат қилади. Лекин ҳозирги оғир шароитда сифатли чинни буюмларни етказиб беришнинг ўзи бўлмайди. Шундай бўлсада, корхонада ишчилар сифатли тайёр буюмлар ишлаб чиқаришни ошириб бормоқмоқдалар. Бунда айниқса корхона назоратчиларининг ҳиссаси катта бўлмоқда. Чунки улар сифатсиз маҳсулотлар ўтиб кетишининг йўлини тўсмоқдалар.

— Маҳсулот сифатли бўлса фойдаси ҳам юқори бўлади, — дейди назоратчи Васила Сайдуллаева суҳбатимиз чоғида. — Шу сабабли ишчиларимиз буюмнинг сифатини оширишга бутун вужуди билан ҳаракат қилмоқдалар.

Биз назоратчи билан суҳбатлашиб бўлгандан кейин корхонанинг турли цехларида бўлиб, у ердаги ишчилар билан учрашдик. Юқоридаги гапларнинг жуда тўғри эканлигига ишонч ҳосил қилдик. Уларнинг иш шароитлари билан яқиндан танишдик.

— Шароитларимиз дуруст, ишчилар учун ҳамма нарсадан ёрдам берилади, — дейди корхона бадиий безак цехининг ишчиси Зоир Ғаниев. — Яна бир нарсани айтиб ўтмоқчиман, яъни биз Васила Сайдуллаева ҳамда шу каби бошқа назоратчилардан бағоят хурсандмиз. Нимага деганда корхонада сифатсиз маҳсулотларнинг ўтиб кетмаслиги айни шу кишиларга боғлиқ. Сифатсиз пиёла, чойнаклар дўконга чиқиб кетса корхонанинг обрўси кетади.

Пиширув цехининг ишчиси Ўткир Ҳошимов ва автоматчи-чилангар Жавлон Тўхтахоновлардан ҳам худди шу жавобни олдик. Сўнгра эса буюм сифати назорат бўлимининг бошлиғи Мавлуда Қаюмова билан учрашиб суҳбатлашдик.

— Маҳсулот сифатида гап кўп, — дейди у ҳам. — Агар бир цехнинг ишчиси яроқсиз буюм ишлаб чиқараётган бўлса, албатта унинг бошқа цехларга ҳам таъсири бор. Шунинг учун бунинг олдини олиб, тезда чора кўрилади. Акс ҳолда яроқсиз буюмлар бутун жамоанинг ишини чиппакка чиқариши мумкин.

— Айтингчи, Мавлуда опа, ҳозир қайси навларда чинни буюмларини ишлаб чиқараяпсизлар, — сўраймиз ундан.

— Ҳозирги кунда биз чинни буюмларни 1 ва 2-навда ишлаб чиқаряпмиз. Бозор иқтисодиёти даврида фақат мана шу навда ишлаш мумкин. Маҳсулотнинг 3-навидан эса воз кечдик. Чунки ҳозирги даврда сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқариш корхонага фойда келтирмайди.

Олтинбой РАЗЗОҚОВ.

ГАЗЛАМАЛАР ЯНАДА ЧИРОЙЛИ БЎЛАДИ

Тошкент тўқимачилик комбинатининг ўймакорлари янги иш услубини ўзлаштириб олдилар. Натижада ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифати анча кўтарилди. Бу ерда пардозлаш фабрикасида ўрнатилган чет эл ускуналари учун ўйма андозалар тайёрлаш ўзлаштирилди. Илгари Руминияда ишлаб чиқарилган машиналардаги расмлар содда ва бир хилда бўлса, эндиликда нимранг бериш тизимининг ишлаб чиқаришга жорий этилиши туфайли газламалар янада ёрқинроқ ва чиройлироқ чиқа бошлади.

Тошкент тўқимачилари янги ускуналарга катта умид боғлашмоқда. «Заурессиг» немис фирмаси комбинатга ана шу ускуналарни етказиб берди. Ускуналар ўрнатиб бўлингандан сўнг, нусха кўчирадиган, кўпайтирадиган машиналарнинг ишини компьютер назорат қилади, бу эса ишлаб чиқариш жараёнини анча енгиллаштиради, қўл меҳнатини тугатишга ёрдам беради.

(ЎзТАГ мухбири).

Бой маданий мерос

ЎРТА аср Шарқи олимлари илм-фаннинг турли йўналишларида самарали изланишлар олиб бориб, катта маданий меросга асос солган эдилар. Ана шу бебаҳо ижодий бойликни ўрганиш ва атрофлича тадқиқ этиш борасида кўп иш қилинмоқда. Тошкент давлат дорилфунуни ҳузурида янги ташкил топган Шарқшунослик олий билимгоҳи профессор-ўқитувчилари жамоасининг саъй-ҳаракатлари ҳам диққатга сазовордир.

Олий ўқув юртида ўрта аср ёдгорликларини ўрганиш бўйича алоҳида илмий лабораториянинг очилиши айни муддао бўлди. Бугунги кунда мутахассис-олимлар ва илмий ходимлар муҳим манбалар асосида қатор нашрларни босмаға тайёрлашга киришдилар. «Араб адабиёти тарихи» деб аталган кўп жилдли нашр ўзбек тилида чоп этилади.

Шунингдек, «Ибн Баттута саёҳати» деб аталган изоҳли кўп жилдли китоб ҳам ўзбек тилида босилади.

Саодат ОДИЛОВА.

ФУТБОЛ

ЯНА ЮТҚАЗИШДИ

Кеча Москвада «Пахтакор» ва «Спартак» (Москва) жамоалари ўртасида рақибларимизнинг Японияга жўнаб кетишлари муносабати билан қолдирилган биринчи давра ўйини бўлиб ўтди. «Пахтакор»нинг бундан олдинги ўйинини кузатган ишқибозлар дилида оз бўлса ҳам жамоамизнинг яхши ўйин кўрсатишига ишонч бор эди. Афсуски, беллашувнинг бошидан-охиригача ташаббус рақибларимиз томонида бўлди. Натижада жуда сусткаш ўйин кўрсатган ҳамюртларимиз сафарда яна 4:0 ҳисобида мағлубиятга учрадилар.

«ДЕМОКРАТИЯ—ҚОНУНГА ВА ШАХСГА ҲУРМАТ ДЕМАКДИР»

(Давоми. Боши биринчи бетда).

ҳолифларимиз халқни ўтмишга қайтиш билан чўчитишни истардилар. Аммо тарихан бу мумкин эмас. Рашидов — ўз даврининг фарзанди.

Жумҳурият Компартиясининг XXII съездида унинг Ўзбекистон тарихидаги роли ва ўрни тўғрисида шундай қатъий бир фикр билдирилган: «Биз Рашидов номи билан боғлиқ барча салбий ишларни қоралаймиз. Бундай ишлар биз учун номақбулдир. Биз ўтмиш иллатларидан покланишимиз керак, шундай қилмасак, олға ҳаракат қила олмаймиз. Шу билан бирга биз ўша даврда содир бўлган ҳамма нарсаларни ҳаётдан кўз юмган битта шахс билан боғлай олмаймиз».

Талабчанлик, қаттиққўллик, ишни бажариш топширилган кишидан талаб қилиш эса ҳар бир раҳбарнинг энг асосий фазилати, деб ҳисоблайман.

— Атрофдагилар билан мулоқотда ҳаддан ошириб юбориш, ўзингизни тутолмай қоладиган ҳоллар бўладими? Умуман, ўз-ўзини танқид сизнинг ҳаракатларингизда қандай ўрин тутади? Хатоларингизни тан олиб, кейинчалик уларни тузатасизми?

— Ўзимни ўзим назорат қилиб, ташқаридан ўзимга назар ташлаш туйғусига эгаман ва бу нарса ўйламай-нетмай шошма-шошарлик билан қилинадиган ҳаракатлардан сақлайди. Қизиққонлик қилиб ўзимни тута олмай қолишим ҳам мумкин. Кейинчалик, эҳтимол, бу ҳақда мен кескин гапириб қўйган кишига қараганда анча кўпроқ афсусланиб юраман. Ҳар бир куннинг охирида воқеалар ва хатти-ҳаракатларни хаёлдан ўтказаман. Ноҳақ бўлсам, узр сўрайман.

Ҳар бир кишида бўлгани каби хатолар бўлиб туради. Мисолми? Биз янги нархларга ўтиш чоғида жумҳуриятимизда ун, макарон ва нон-булка маҳсулотларининг нархларини авалгидек қолдирдик. Кўп болали оилаларни қўллаб-қувватлашни истадик. Жумҳуриятимизда бундай оилалар кўп ва шундай маҳсулотлар уларнинг асосий озиқ-овқат маҳсулоти ҳисобланади. Мувозанатни сақлаш учун гўшт ва ёғнинг нархларини Иттифоқдагидан юқорироқ кўтардик, яъни уларнинг таннархи даражасига етказиб, ҳар килограмм гўштни 10 сўм ва сариёғнинг килограммини 16 сўм қилиб белгиладик.

Иқтисодий жиҳатдан бундай чора тўғри. Қолаверса, биз бошқа маҳсулотларнинг, айниқса саноат маҳсулотларининг қиймати шу қадар ошиб кетади, деб ўйлаганимиз ҳам йўқ эди. Халқ бизни қўллаб-қувватламади ва эндиликда гўшт билан сариёғ Иттифоқ нархларида сотилмоқда. Биз хатони тузатдик, аммо ун ва ундан тайёрланган маҳсулотлар ҳали ҳам «ислоҳотгача бўлган» нархларда сотилмоқда. Бюджет учун бунга бардош бериш осон эмас, албатта, лекин шундай қилиш керак.

— Бошқа чора-тадбирлар — мактабларда бепул нонушталар, ҳомиладор аёллар ва эмизикли оналарга, ёлғиз пенсионерларга, уруш ва меҳнат фахрийларига, талабалар ва ногиронларга, ўқитувчилар ва кўп болали оналарга ёрдам, компенсация тўловлари бирга қўшилганида бу нарса бюджетни «зўриқишга» мажбур қилади. Жумҳурият иқтисодий «гиёҳванд», марказнинг ёрдамисиз яшай олмайди, деган гап-сўзларнинг сабаби шунда эмасмикан? Сизнинг аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш тўғрисидаги Фармонларингиз гўё иқтисодий жиҳатдан асоссиз бўлиб, халққа тилёғламалик қилиш далили эмиш.

— Мана, сиз истаган Фармонни танлаб олинг: кўпдан-кўп бирламчи ҳужжатлар устида иш олиб борилган 12 тагача вариант ва пул билан таъминлашнинг аниқ манбалари кўрсатилган. Фармонлар халққа ёқиш истак-муддаоси билан дунёга келмаган. Бундай истак-муддаолар кимда бўлишидан қатъи назар, мен уларни қабул қила олмайман. Бу Фармонлар турмуш мантиқи, энг камбағал табақаларнинг турмушини енгиллаштириш хоҳиш-истаги туфайли дунёга келиб, аниқ-равшан ҳисоб-китоблар билан мустаҳкамланмоқда.

Иқтисодий «гиёҳвандлик» хусусида ким-кимдан қарздор экан? Аввалига бизни хўб ишонтиришди: пахта бўлса бас, қолган нарсаларни жумҳуриятга мамлакат етказиб беради. Пахта толаси қайд этиб қўйилган паст нархларда Ўзбекистондан ташқарига жўнатилди ва ҳамон жўнатилмоқда. Бунинг эвазига нима берилмоқда? Пахта етиштиришда меҳнатнинг 84 фоизи бизнинг зиммамизга тушмоқда ва уни дастлабки қайта ишлашдан тушадиган даромаднинг атиги 16 фоизи бизга тегмоқда. Пахтани олаётган бошқа жумҳуриятларда нисбат аксинча бўлмоқда: масалан, айтайлик, Россияда тўқилган ва тикилган тайёр кўйлак ғоят катта фойда келтирмоқда. Меҳнати — бизга, пули — бошқаларга. Мамлакатнинг «пахта цехи» бўлиш мана нимани англатади.

Биз ўзимизнинг қайта ишловчи қувватларимизни ривожлантира бориб, бу ишни тўғри йўлга қўямиз. Лекин шунгача асосий меҳнат харажатларини ўз зиммасига олган, ишчилар синфингизни хом ашё ва иш билан, аҳолини эса тайёр буюмлар билан таъминлаган кишилар билан даромадларни марҳамат қилиб баҳам кўринг.

— Модомики биз жумҳуриятларнинг ўзаро муносабатлари тўғрисида гап очган эканмиз, сизнинг назарингизда бундай муносабатлар яқин келажакда қандай бўлиши керак? Янги Иттифоқ шартномасида марказнинг яккаҳокимлигига йўл қўймай, лекин Иттифоқни ҳам барбод этмай бирлик ва хилма-хиллик муаммосини қандай ҳал қилиш лозим?

— Мен тенг ва хилма-хил жумҳуриятлар иттифоқи тарафдориман. Энг асосий, принципиал деб ҳисоблаётганим: Иттифоқни ташкил қилувчи жумҳуриятларга мустақиллик ва суверенитет бериш керак. Қандай масалаларни ўзлари ҳал қила олишини, қандай ваколатларни марказга топшириб, куч-ғайратни бирлаштирган ҳолда баҳамжиҳат ҳаракат қилиш ёки Иттифоқ тузилмалари конкрет ҳолларда жумҳурият тузилмаларидан яхшироқ ишлайдиган бўлса, улар орқали ҳаракат қилиш кераклигини фақат жумҳуриятларнинг ўзлари ҳал қилади. Мана шуларни қонунлар урушини тўхтатиш калити деб биламан. Айни пайтда мутлақ барча Иттифоқ тузилмалари, Олий Кенгашдан бошлаб ҳаммаси ўзгартирилиши керак.

Виждонан айтаман: марказни Иттифоқ шартномаси билан боғлиқ ишни тезлаштиришга чақиравериб чарчадим. Энди эса бу масалада ўзимни умидвор деб ҳисобламаяпман. Шартнома ҳали узоқ вақт имзоланмай қолиши ҳам мумкин. Ўзаро тотув бўлишимиз учун, бўлажак Иттифоқда ҳар бир жумҳурият ўзини эркин, миллатлар ҳамдўстлиги олдида ўз хатти-ҳаракатларига масъул бўлган мустақил давлат деб ҳис қилиши учун буларни ҳаммамиз англаб етишимиз керак.

— Модомики биз ҳар хил эканмиз, эркинликни ҳам ҳар хил англаймиз-да, тўғрими?

— Тўғри. Шошма-шошарлик билан мустақилликни эълон қилиш ва армияда хизмат қилишдан бош тортиш, аслида эса ёшларни Конституцияни бузишга ундаш мумкин. Бу — амалий ишлар билан тўлдирилмаган қоғоздаги эркинликдир. Биз бошқа йўлдан бордик: мамлакатда Қуролли Кучлар Бош штаби билан битим тузган яккаю ягона жумҳурият — бизмиз. Бу битим жумҳуриятимиздан чақирилувчиларга ва уларнинг оилаларига қонуний манфаатларга риоя этилишини ва хизматни ўташ чоғида қулай шароитни таъминлайди.

Мустақилликни эркинлик тўғрисидаги шиорлар билан эмас, балки сиёсий, иқтисодий, маънавий мазмун билан тўлдириш керак. Виждон, дин, шахс, тилни танлаш, маданият ютуқларидан фойдаланиш эркинлиги ва ҳоказолар бўлмаса, чинакам мустақил давлат бўлмайди. Илгари бизда эътиқод учун, аждодларнинг урф-одатларига риоя этилганлик учун, кўпинча халқ анъаналарига ҳурмат кўрсатганлик учун партиядан ўчиришар, лавозимдан бўшатишар эди.

Биз қўрқиш деворини емириб ташладик. Янги масжидлар, диний муассасалар ва иншоотлар пайдо бўлди. «Наврўз», «Рўза ҳайити», «Қурбон ҳайит» каби ва бошқа умумхалқ байрамлари тикланди, салкам 50 та миллий-маданий марказлар ташкил қилинди. СССР халқларининг кўпгина тилларидаги янги нашрлар ва дарсликлар босиб чиқарилди, ҳозир Ўзбекистон мактабларида таълим 12 тилда олиб борилмоқда. Абдулла Қодирий, Фитрат, Чўлпон, Шарқнинг ноҳақ қатағон қилинган бошқа алломаларининг мероси халққа қайтарилди, уларнинг номлари тарихимизга қайтди. Аёл обрўси ва шахси улуғланмоқда, оиланинг нуфузи мустаҳкамланмоқда, ижодкор зиёлилар ўз фикрини эркин изҳор қилиш имкониятини олдилар.

Мана шулар ва санаб ўтиш қийин бўлган бошқа кўпгина нарсалар — жамият демократик руҳининг қарор топиши эмасми, ахир? Халқимизда мевали дарахтга тош отишади, деган нақл бор. Ёппасига қуруқ танқид ҳам айни ўша тошнинг ўзидир.

Баъзида ҳамма жойга «ўз» кадрларини жойлаштирмоқда, деб айтилаётган айбларни ҳам бир йўла чиппакка чиқариб ўтмоқчиман. Агар шундай бўлганида, гапимга ишонинг, Вазирлар Маҳкамаси Раисининг бўш турган икки ўринбосари, Давлат режа комитети раиси, бир қанча вазир — лавозимлари ва шу кабилар аллақачон эгаллаб олинган бўлур эди. Бу лавозимлар ярим йилдан кўпроқ вақтдан буён бўш турибди: билимдонларни излаяпмиз. Яккаҳоким бўлганида аллақачон «ёғли» жойларга қариндош-уруғларини, юртдошларини ўтказиб қўйган бўлур эди, бу эса унга уруғ-аймоқчилик мададини таъминлар эди.

— Сизнинг шундай мададингиз борми?

— Бор, — дейди табассум билан Ислом Абдуғаниевич. — Менинг уруғ-аймоғим — менга Президент бўлишни ишониб топширган халқдир. Мен халқ билан маслаҳатлашаман ва ўз хатти-ҳаракатларимни унга қараб тўғрилаб оламан. Халқ мендан ҳамма нарсани талаб қилишга ҳақли. Мен эса унга фақат битта илтимос билан — тинчлик ва тотувликда яшайлик, деган илтимос билан мурожаат қиламан. Ўзбекистон ватани бўлган ҳар бир киши бу ерда ўзини бой, эркин ва кучли жумҳуриятнинг, буюк ишларга қодир бўлган буюк халқ яшовчи қадимий маърифатли давлатнинг тўла ҳуқуқли фуқароси деб ҳис қилсин.

Суҳбатдош
Рустем ТЭЛЛЬ,
(Ўз мухбиримиз)
Тошкент.

(«Рабочая трибуна» рўзномасининг 1991 йил 3 июль сонидан).

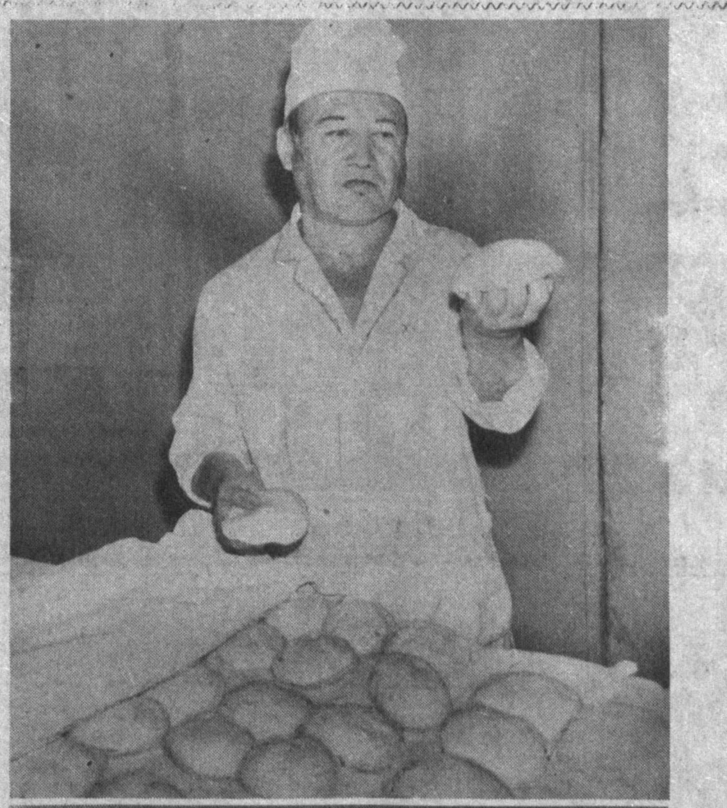

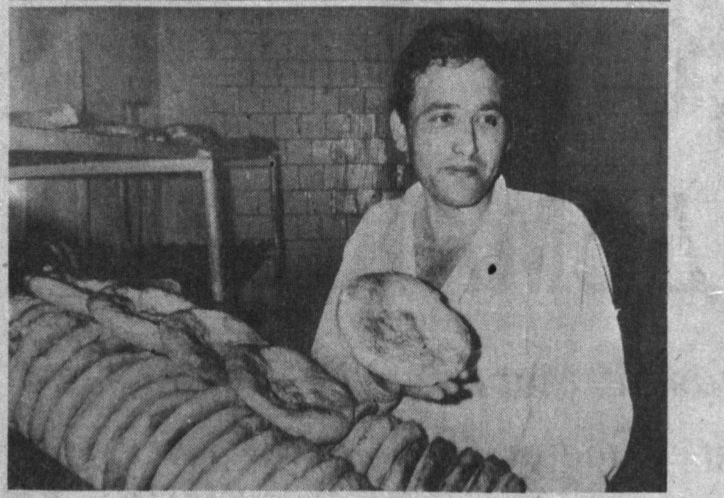

ТАНДИРДАГИ НОН

Суратли лавҳа

«ТАШКЕНТХЛЕБПРОМ» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 4-нон заводи анча эскириб қолганлигига қарамасдан турли хил нон маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва уларни сифати жиҳатидан истеъмолчиларни мамнун қилиб келаётган жамоалардан ҳисобланади. Корхонада 8 турдаги нон маҳсулотлари ишлаб чиқарилади.

— Заводнинг асосий корпуси ёнгинасида эса миллий нонлар тайёрлаш цехи ишга туширилди. Бу ердаги 4 тандирда ҳар куни 5 минг дона бўрсилдоқ кунжутли нонлар тайёрланмоқда, — дейди ишлаб чиқариш бошлиғи Шокир ака Валижонов. — Албатта бу кўрсаткич жуда кам, тандирлар сонини кўпайтириш керак, чунки кунжутли тандир нонга бўлган талаб жуда катта. Бу турдаги нонниng баҳоси эса бор-йўғи 10 тийин.

Цехда 18 нонвой меҳнат қилади. Улардан Салимахон Сардиева, Адолат Ёқубжоноваларнинг номларини алоҳида қайд этиб ўтиш лозим. Чунки улар ўз касбининг усталаридир. Бу нонвойлар томонидан зуваланган нонлар тандир ичида яхши туради, тушиб кетмайди, ёпувчини қийнамайди. Нон ёпувчилардан Эгам Аҳмедов, Нуриддин Қосимов нонларни обдон пишириб оби-тобида узиб олишади.

Бирлашмага қарашли нон корхоналар ўртасида ўтказилган социалистик мусобақанинг 1 чораги якунига кўра 4-нон корхонаси жамоаси 3-ўринни эгаллади.

— Биринчи чорак бўйича корхонамизнинг ишлаб чиқариш кўрсаткичи 104 фоизни ташкил этди, — дейди корхона директори Баҳром ака Мирзараҳимов.

Корхона нонвойлари шаҳарликлар дастурхонини ҳамиша бўрсилдоқ нонлар билан таъминлаб туришдек шарафли ишни ўз зиммаларига олганлиги сабабли ишлаб чиқариш режалари ҳамиша ортиғи билан бажариб келинмоқда.

Холмат МИРЗАКАРИМОВ.

СУРАТЛАРДА: ишлаб чиқариш бошлиғи Шокир Валижонов зувала сифатини кўздан кечирмоқда; нон ёпувчи Нуриддин Қосимов ва нон ясовчи Салимахон Сардиева ўз касбининг усталари ҳисобланишади.

Муаллиф суратлари.

«МАҲАЛЛА» ДАСТУРИ ҚАНДАЙ БАЖАРИЛМОҚДА?

МАҲАЛЛАЛАР тимсолини тубдан ўзгартириш, тўпланиб қолган ижтимоий муаммоларни ҳал қилишдек катта эзгу мақсадни ўзида мужассамлаштирган «Маҳалла» дастурини ҳаётга тадбиқ этишда ўтган йили биринчи қадамлар қўйилган эди. Бундай хайрли ишдан жумҳуриятдаги бирор вазирлик ва маҳкама ўзини четга олмади. Айниқса Автомобиль йўллари қурилиши вазирлиги ташаббускор бўлди. Шахсан вазирнинг ўзи — ўртоқ Рустамов бу ишларга бош-қош бўлди. Ҳар бир райондаги таъмирталаб кўчалар аниқлаб чиқилди. Натижада биргина Ҳамза районининг ўзида ўнлаб кўчалар ва йўлкаларга асфальт ётқизилди.

Бошқа вазирлик ва маҳкамалар ҳам енг шимаргандек бўлишди: аҳолини ичимлик сув билан таъминловчи, чиқинди сувларни шаҳар четига оқизувчи ташкилотларнинг ходимлари ҳам, аҳолини газ билан таъминловчилар ҳам бирмунча ишларни бажардилар. Уларнинг хизматидан маҳаллалар аҳли умуман мамнун.

1991 йил «Маҳалла» дастурини бажаришда туб бурилиш ясаши керак. Бу йил учун катта вазифалар белгиланган. Биргина мактаб ва болалар боғча-яслилари қурилиши кўламини олиб кўрайлик. 5683 ўринли мактаб қуриш ва жиҳозлаш, 1140 ўринли болалар боғчасини бунёд этиш керак. Ҳар бири минггa яқин беморни қабул қиладиган иккита поликлиника, аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатадиган, озиқ-овқат ва кийим-кечак билан савдо қиладиган корхоналар, бошқа объектлар қурилишига 28 миллион сўм сарфланиши кўзда тутилган. Бундан ташқари ҳар бир районда маҳалла гузарлари, чойхона ва емакхоналар қуриш ҳам мўлжалланган.

Дастурда, айниқса, маҳаллаларни ободонлаштиришга катта ўрин берилган. Хонадонларни газлаштириш, ичимлик суви билан таъминлаш, кўча ва йўлкаларни тартибга келтириш кўлами жуда катта. Жумладан 4 минг хонадонга газ олиб кирилиши керак, 14,1 минг хонадонга телефон ўрнатиш ва жуда кўп хонадонларни ичимлик суви билан таъминлаш режалаб қўйилган. Умуман бу йилги маҳалла дастурини бажаришга 57 миллион сўм сарфланиши кўзда тутилган. Бунга қўшимча район ижроия комитетлари, ташкилотлар ва маҳаллаларнинг ўзлари яна қўшимча маблағ топиб сарфлашлари керак.

Йил бошидан буён бу борада қилинган ишларга назар ташланса, белгиланган режалар анчагинасининг бажарилиши ташвиш туғдирмоқда. Ҳозирча «Водоканал» трестидан бошқа бирорта маҳкама ўз зиммасидаги вазифаларни бажаришнинг уддасидан чиқмади. Шаҳар ижроия комитетининг капитал қурилиш бош бошқармаси «Тошкенттиклаш» маҳкамаси олдиларидаги йиллик режаларини 4,0 ва 5,3 фоиз қилиб адо этишди, холос. Болалар боғчалари ва мактабларни қуриш ишлари ўлда-жўлда қолиб кетмоқда. Шу йилнинг биринчи кварталида бу мақсад учун ажратилган маблағларни мактаблар қурилиши бўйича 6,7 фоиз, боғчалар бўйича эса 14 фоиз бажарилганлиги юқоридаги фикримизнинг далилидир. Бу борадаги ишларни бажаришда айниқса Киров, Ленин, Октябрь ва Собир Раҳимов районларидаги маҳаллаларда ишлар қониқарсиз.

Республикалараро ва минтақалараро иқтисодий алоқалар издан чиқиб кетганлиги «Маҳалла» дастурини бажаришни мураккаблаштириб қўйди. «Қаловини топсанг қор ёнади», деган гап бор. Агар «Маҳалла» дастури бажарилишига жавобгарлар уддабуронлик билан иш олиб боришганда, тадбиркорлик қилишганидек дурустроқ натижаларга эришилган бўларди. Бу ишлар айниқса Акмал Икромов, Октябрь, Чилонзор, Ҳамза Сергели ва яна қатор бошқа районларда ўлда-жўлда ётмаган бўларди. Ёки электр қувватини кабель тармоқларига узатиш маҳкамасининг жамоаси беш ойлик режани бор-йўғи 19,9 фоиз бажаришга эришиб, уялишмасди. Ёки бўлмаса, «Тошкент шаҳар ташқи ёритгич» («Ташгорсвет») ташкилоти белгиланган ишнинг ярмини ҳам уддалолмай, қатор районларда, хусусан Ҳамза районида бу ишни барбод қилиб, баҳона қидириб юрмасди. Бу маҳкама беш ойда Ленин районида бор-йўғи 5 фоиз, Куйбишев районида 9,3 фоиз иш бажаришди. Аҳолига пассажир транспорти, телефон алоқаси хизмати раҳбарлари ҳам вазифаларига панжа орасидан қараб келяптилар.

«Маҳалла» дастурининг бажарилишига бевосита дахлдор «Тошкенттиклаш» ташкилоти нима қиляпти, деган савол маҳкама раҳбарлари учун жуда оғир бўлади. Чунки биргина «Қоратош» даҳасида олиб борилаётган иш режаси бор-йўғи 6,8 фоиз бажарилган.

Шаҳар ижроия комитети капитал қурилиш бош бошқармаси ўтган беш ой мобайнида мактаблар қурилишига ажратилган маблағни 26,2 фоиз, болалар боғчалари қурилишига ажратилган маблағнинг 14,7 фоизини ўзлаштирди, холос. Шу йил ишга тушиши керак бўлган Октябрь районидаги «Қўрғонча» кўчасида жойлашган болалар боғчаси қурилиши ҳамон бошлангани йўқ. Соғлиқни сақлаш маҳкамаларига тегишли бўлган қурилишларга ажратилган маблағ эса 37 фоиз ўзлаштирилган.

«Ташагропром» маҳаллаларда ўнга яқин мева-сабзавот дўконлари қуриши керак бўлган ҳолда, ҳозирги кунга келиб фақат Акмал Икромов районидаги «Бешқайрағоч» маҳалласидаги Уйғур кўчасида қурилиш ишлари олиб боряпти. Ҳамза район Миршаропов кўчасида мева-сабзавот дўкони 1990 йил охирида қурилиб, ишга туширилиши керак эди. Лекин бу ишга ҳали ҳам киришилгани йўқ.

Хуллас, «Маҳалла» дастурининг бажарилиши муаллақ бўлиб турибди. Бу ишга масъул мутасаддилардан бунинг сабабини сўрасангиз жавоб битта: маблағ йўқ, маблағ ажратадиганлардан сўрасангиз, ресурс йўқ. Лекин баҳона билан иш битмайди-ку!

Неъматжон ҲАСАНОВ,
Шукуржон ТЕМУРОВ,
шаҳар Кенгашининг депутатлари.

Янгиликлар Хушхабарлар

ЁРДАМЧИ СОҲА ДАРОМАДИ

Ворошилов районидаги консерва заводи фойдаланишга топширилди. Янги корхона унга хом ашё етказиб берадиган Сирдарё вилояти бир қанча районлари хўжаликларига хизмат қилишга қодир. Корхонада ҳар йили 1100 тонна сабзавот, 320 тонна мева ва 50 тонна қовун-тарвуз қайта ишланади. Куйбишев номли жамоа хўжалигида халқ орасидан чиққан усталар тажрибасидан фойдаланиб, пишлоқ ишлаб чиқаришни йўлга қўйдилар. Тез орада бу ерда гиламдўзлик цехи ишга туширилади. Бир йил ичида Ворошилов районида халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш 135 фоиз кўпайди.

КАМИДА ИККИ ҲОСИЛ

Мирзачўл хўжаликларида ердан самарали фойдаланишга ҳаракат қилинмоқда. Лекин ҳали салмоқли натижалар кўринмаяпти. Ижарачилар эса намуна бўлмоқдалар.

Масалан, «Баҳор» давлат хўжалигида Ином Самадов эртаги карамдан бўшаган ерга дарҳол сабзи экди, сабзи сентябрь-октябрь ойларида етилади. Ижарачига 18 гектар ер бириктиб қўйилган. Ана шу ерлардан ҳар куни маҳсулот келтирилмоқда. И. Самадов бу йил савдо шохобчаларига 35 тонна карам жўнатди. Бундан ташқари ҳар куни 200-300 килограмм помидор, бодринг, ва патиссон жўнатмоқда. Маккажўхори эса думбул бўлиб қолди.

ҲОСИЛНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШГА ТАЙЁР

Янгиқўрғон пахта пункти ходимлари Фарғона вилоятида биринчи бўлиб ремонт ишларини белгиланган муддатидан олдин бажариб бўлдилар. Бу ерда ҳамма нарса пахта ҳосилини қабул қилиб олишга тахт қилиб қўйилди.

Мутахассислар бажарилган ишларнинг сифатига юқори баҳо бердилар. «Пахтачилик саноати» вилоят трестининг раҳбарлари пахта қабул қилиш пункти жамоасини пул мукофоти билан тақдирлади, илғор ишчиларга фахрий ёрлиқлар топширилди.

ТОШБАҚАЛАР ҚЎРИҚХОНАСИ

Бухоро вилоятидаги Қоракўл райони ўрмон хўжалиги ходимлари чўл тошбақаларини кўпайтириш билан шуғуллана бошладилар. Тошбақалар мамлакат ҳайвонот боғларига, мактабларнинг «жонли бурчаклари»га, шунингдек хорижга — АҚШ, Канада, Германия, Франция, Япония ва бошқа мамлакатларга етказиб берилади. Бу мамлакатларда тошбақа гўшти ва тухумидан парҳез таомлар, тошбақа косасидан эса қимматбаҳо совға буюмлари тайёрланади.

ХАЙРИЯ ЖАМҒАРМАСИДАН

Меҳр-мурувват ва саломатлик жамғармасининг Пахтаобод район бўлимига 35 минг сўм пул тушди. Унинг фаоллари ташкил этган хайрия кечасида шунча пул тўпланди. Кечада кўпгина хўжаликлар, корхоналар ва ташкилотларнинг раҳбарлари иштирок этдилар. Масалан, Қўқон пахта тозалаш заводи жамғарма ҳисобига ўн минг сўм ўтказди, «Маданият» давлат хўжалигининг жамоаси бир кунлик иш ҳақини берди. «Москва» жамоа хўжалигининг меҳнаткашлари эса 40 нафар ёлғиз ва ногирон кишининг уй-жойларини ремонтдан чиқариб беришни ўз зиммаларига олдилар.

(ЎзТАГ).

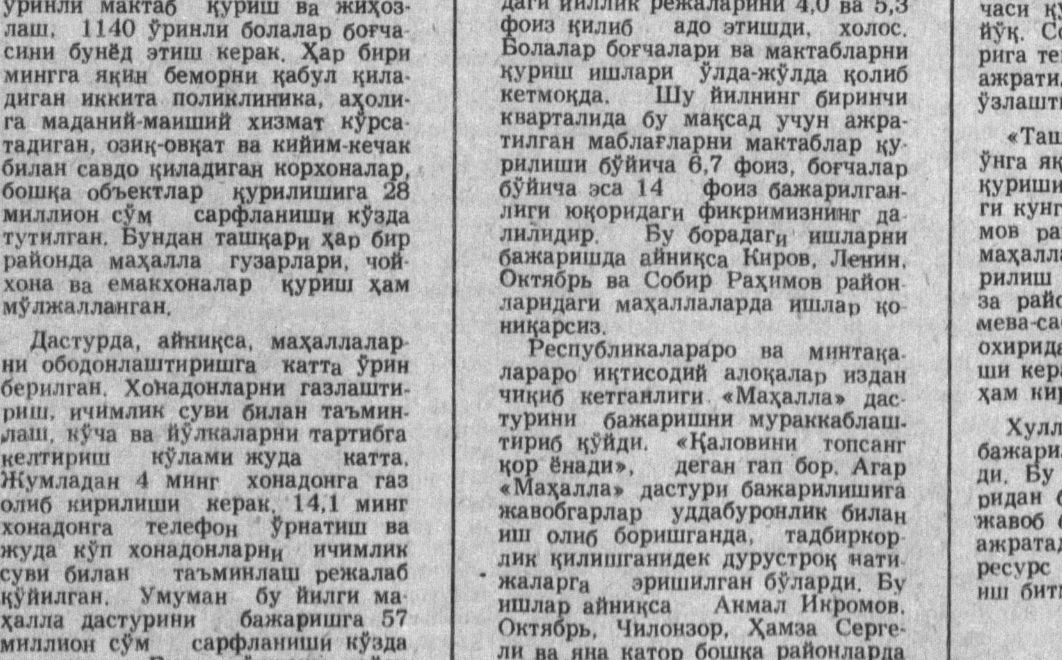

Тошкент жун-мўйна заводида кўплаб ёшлар меҳнат қилишади. Сиз улардан Наргиза Абдуқодирова ва Лола Саъдуллаеваларни кўриб турибсиз. Бу ҳар иккала тикувчининг корхонага ишга келганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин улар шу қисқа муддат ичида тиришқоқ ва чаққонликлари билан пешқадамлар сафидан ўрин олишди.

Ҳаким Солиҳов сурати.

ТАЪТИЛ КУНЛАРИДА—ЎҚИШГА

Ҳозир ўзининг молиявий аҳволини яхшилаш учун ўзи ташвиш чекишга мажбур бўлаётган бюджет ташкилотлари оғир кунларни бошидан кечирмоқда. Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти иқтисодий ва илмий-техникавий тарғибот жумҳурият уйи ҳам ўзи учун ғайри табиий бўлган иш билан шуғулланади: бу ерда болалар эстетик тарбия гуруҳига ўқувчилар қабул қилина бошланди. Машғулотлар ёзги таътил кунларида ўтказилади.

Жумҳурият халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг раҳбарияти машғулотлар учун хоналар ажратиб беришга тайёр. Тажрибали муаллимлар бу ерда инглиз тилидан, ритмика, мусиқа назариясидан дарс берадилар. Кичкинтойлар учун турли топишмоқли ўйинлар ва эртаклар айтиладиган болалар соатини ўтказиш кўзда тутилган. Худди шу ернинг ўзида, руҳиятга таъсир этиш йўли билан ёрдам бериш хонасида малакали руҳшунос шифокорлар ва логопедлар беморларни қабул қилишади. Ташкилотчилар болаларни ижодий, одатдан ташқари фикрлашга, тез ўқиш усулларини ўзлаштириб олишларига ёрдам беришга аҳд қилганлар.

[ЎзТАГ мухбири].

МАРҲАМАТ, СЎРАЙВЕРИНГ

К. ЖАББОРОВ: Менинг отам Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, 1-гуруҳ ногирони ҳисобланадилар. «Жигули» енгил автомашинаси берилишини сўраб ариза берганлар. Яқинда «Москвич» учун турган навбатдошларга машина тарқатилди. Лекин отам «Жигули» навбатида бўлганлари учун навбатни кутиш давом этаяпти. Айтингчи, «Жигули» навбатини «Москвич»га турганлар навбатига ўтказилса бўладими!

ЖАВОБ: Ҳа, бўлади. Бунинг учун ариза билан шаҳар ижроқўмига мурожаат қилиб, «Жигули» машинаси эмас, «Москвич» машинаси олувчилар навбатига ўтказишларини сўрайдилар. Келтирилган сабаблар узрли деб топилса, илтимос қаноатлантирилиши мумкин.

Б. МИРЁҚУБОВА: Мен ёш болали оналарнинг бир ярим ёшгача болаларига бериладиган нафақа кўпайди, деб эшитдим. Лекин тўқимачилар маданият саройи бухгалтерияси мени бир неча ойлаб овора қиляпти. Шу тўғрими!

ЖАВОБ: Янги ўрнатилган қоидага биноан сиз агар бир йилдан кам бўлмаган иш стажига эга бўлсангиз, бола 1,5 ёшга тўлгунига қадар 210 сўм миқдорида (бунда стаж бўлмаса 80 сўм) нафақа иш жойингиздан олишингиз лозим.

Агар иш жойингиз бундай қоидани қўллашдан бош тортаётган бўлса, соҳа бўйича вилоят касаба уюшмаси қўмитасига мурожаат қилишингизни тавсия қиламиз.

М. МИРЮНУСОВА, Мен Тошкент трактор заводига қарашли базада қоровуллик қилиб келмоқдаман. Ойлигим 70 сўмдан ошмаяпти...

ЖАВОБ: Хатингизнинг мазмунига қараганда, сиз заводнинг штат рўйхати бўйича белгиланган 70 сўмдан ойлик (оклад) маоши оласиз. Бундай маош амалда қўлланилаётган минимал иш ҳақи ҳисобланади. Уни кўпайтириш масаласи маъмурият томонидан қайта тузилаётганда штат рўйхатига киритилиши мумкин. Маъмурият эса ўзининг моддий имкониятларига ва ўзи бўйсунадиган вазирлик кўрсатмаларига асосланган ҳолда иш тутади.

Абдужалил ҲАСАНОВ,
ҳуқуқшунос.

Турмуш чорраҳаларида

ОНА КЎНГЛИ

«Мен отам-онам билан фахрланаман» мавзусидаги ёзилган иншоларни йиғиб, бирма-бир кўз югуртириб чиқдим: «Ота-онам ҳақида ёзиш мен учун нақадар оғирлигини билсангиз эди, азиз ўқитувчим. Мен уларни танимайман. Улар ҳаёт. Лекин мен учун... Ёшлигимда Қутби ая мени асраб олган эканлар. Тақдирим жуда аччиқ... Ўтган йили мен учун энг яқин кишим Қутби аямдан ҳам айрилдим. Ҳар якшанба куни уларнинг қабрлари устида йиғлаб-йиғлаб келаман» деб ёзилган иншо Одил деган ўқувчимники эканлигини билганимда аъзойи баданим жимирлаб кетди. Наҳот, Одилнинг юрагида шунча алам бор эканки, унинг қалбига яқиндан қулоқ сола олмабман. Иншо темасини танлашда наҳот шуларни ўйламай, норғак қалб ярасини тирнабман?..

Мана иккинчи иншодаги айрим қаторлар: «Отам эсимда, кўп йил балиқчилик қилиб мукофотлар олганлар. Съездга қатнашганлар. Мен ҳам бир неча марта отам билан балиқ овлашга борганман. Балиқ овлаш жуда завқли бўлар экан.

Отам ҳозир тўшакда ётиб қолганлар. Ширин сўзлиги учун у билан тўйиб-тўйиб гаплашгинг келади. Улар доим бизга:

«Болам илмда ҳикмат кўп. Ўқи, ўрган, дейдилар. Қани менинг паҳлавон, ботир ўғлонларим, ширин-шакар, эркатой, дўмбоқларим!», деб уйга кириб келганларида бизнинг кўнглимиз тоғдек кўтариларди. Ишқилиб отам соғайиб кетсинлар-да...»

Баҳодир ёзган бу иншо фарзанднинг ота-она меҳридан мамнун ва чексиз миннатдорлигини изҳор этяпти.

Учинчи иншони кўздан кечиряпман:

«Дадамни ўтган йили ресторанга бошлиқ қилишди. Аввалига севиндик. Онам бўлсалар «Бекор қилишди. Ўзларининг ишлари дуруст эди» деб, ўйланиб қолдилар. Энди билсам, ҳақиқатан онам тўғри ташвишланган эканлар.

Дадам шу кунларда шундай ўзгариб кетганларки, ишдан келишлари билан ҳар томонга тарқалиб кўзларига кўринмасликка ҳаракат қиламиз. Ўзларидан-ўзлари ҳаммамизни уришиб ташлайдилар, лекин ишхонада жуда ширин сўз эмишлар. Уйимизда ҳамма нарса етарли, лекин ҳаммамизга ҳам нимадир етишмайдигандай туюлади...».

Бу иншо доимо хаёл суриб, бошини қуйи солиб ўтирадиган Шаҳнозаники эди.

Шаҳнозанинг отасини ҳам, онасини ҳам яхши танийман. Ҳақиқатан ҳам Дониёр ака оила аъзоларига жуда қаттиққўл одам. Олти фарзанд ундан ҳозирга қадар бирор ширин сўз эшитмаган, десам янглишмайман. Дониёр аканинг ўшқириб, ўзининг ўғил-қизларига лақаб қўйиб, бирини «шалпангқулоқ», иккинчисини «найнов», яна бошқасини «чийилдоқ» деб чақириши фарзандларининг қалбини вайрон қилиши турган гап. Ҳа, Дониёр ака олти фарзандга ота бўлиб, шу пайтгача оталик бурчини яхши англамаган тош қалб инсон, деб айтиш мумкин. Бу ҳақда мен у билан бир неча марта гаплашиб, маслаҳат ҳам бермоқчи бўлдим. Бироқ, у бу ҳақда эшитишни ҳам хоҳламади. «Оилам учун ҳамма зарур нарсани топиб беряпман. Хоҳлаган кийимини кийиб, хоҳлаган овқатни ейишяпти», деди у. Гап фақатгина ейишишда, кийим-кечакда эмас-ку, ахир! Бу оилада ота меҳри етишмаяпти. Ота меҳри эса ҳаммасидан кўра зарурроғидир. Бола қалбини авайлаб ардоқлаш лозим, токи у жароҳатланмасин. Қалб жароҳатландими, уни тузатиш мушкул.

Ҳали кўриб чиққан уч иншода уч хил қалб дарди бор. Бири ғамгин, бири ишонч ва умид, бошқаси нафратланиш туйғулари билан тўла. Буларнинг барчасига ота-оналар сабабчидирлар. Бола қалбини ёшлигидан бошлаб эҳтиёт қилиш ота-оналарнинг бурчидир.

Тонг отиш шунчалар узайиб кетгандай бўлди онага.

— Қоронғулик бўлмаса ёруғликнинг қадри бўлмасди, — деб пичирлади Саида хола. Фарзандларим ёшлигида едириб-ичириб, кийдириб тинчгина юрган кунларим қанчалар яхши эди. Энди-чи?..

Эшик очилди. Она дик этиб ўрнидан турди. Ширакайф Сайфиддин:

— Ҳа, кампиршо, нега қўрқиб кетдингиз? Ўтиринг, ўтиринг, — деди.

Хона янада қоронғулашиб кетгандай бўлди. Сайфиддин ичиб келган кунлари уйда тинчлик бўлмасди, тонг отгунча тўполон қиларди. У ичкари уйга кириб кетди. Бироздан сўнг уст-устига отилган идишларнинг синган товуши эшитилди.

Саида холанинг юраги «гуп-гуп» урди. Кўз ўнги қоронғулашди...

* * *

Палатадагилар Саида опага тасалли беришарди.

Тун ярмида касалхонага хушсиз келтирилган бу аёлнинг аҳволини балки ҳамшира палатадагиларга гапириб берган бўлса керак. Улар сочлари оппоқ оқариб, қадди эрта букилган бахтсиз онага ачиниб:

— Қуйинг, бола-чақа деб шунчалар азобланасиз-ми, йиғламанг, — деб уни тинчлантирмоқчи бўлишарди.

Ҳа, энди оғзим ошга етди, деганда ноумид бўлиш, фарзанддан шунчалар алам-ситам кўриш она учун нақадар оғир.

Яхши фарзанд келтирар олам-олам қувонч ва шодлик.

Ёмон фарзанд этар доим кўнгил ғашлик.

Шундай эмасми, азиз муштарий, менимча шундай. Сизнингча қандай?

Қумри АБДУЛЛАЕВА,
педагогика фанлари номзоди.

Қадимий қўлёзмаларни варақлаганда

ҲОШИЯЛАРДАГИ БИТИКЛАР

Қўлёзмаларнинг илмий тавсифини ишлаб ўтиргандим. Бир иш билан илмгоҳимиз раҳбари, атоқли олим Азиз Қаюмов ҳузурларига киришим керак бўлиб қолди. Домла қўлёзмаларни кўздан кечириб ўтирган эканлар. «Буни қаранг», — деб менга иккита табаррук қўлёзманинг охирги варақларида номаълум шоир ёки котибнинг ўзи томонидан битилган шеърларни кўрсатдилар. Мен уларни ўқиб кўрдим.

Дарвоқе, қўлёзма китобларнинг сўнгги саҳифаларида, ҳошияларида котиб ё китобхон томонидан ёзилган шеърлар кўплаб учраб туради. Улар санъат намунаси бўлмаслиги мумкин, аммо булар, бир томондан, ўтмиш аждодларимизнинг нозиктаъблигидан хабар берса, иккинчи ёқдан уларда мусулмон шарқига, халқига тегишли энг муҳим жиҳатлар қаламга олинади. Қўлимиздаги мазкур шеърлар ҳам бу хислатдан мустасно эмас эди. Уларда ахлоққа, нон азизлигига оид фикрлар ўзига хос янгича ифода этилган. Тамаъ-ку, азалдан қораланиб келинган. Бироқ, афсуски, бу салбий одат ҳозирги кунда жуда урчиб кетган. Кўплар нимадандир тамаъ қилиб туради. Ундан ҳам баттарроқ қусурлар кучайиб кетиб, биз тамаъга бефарқ қараймиз. Лекин бизнинг ота-боларимиз, тамаъ билан нон егунча очликдан ўлмоқни афзал билар даражада ғурурли бўлганлар.

Кейинги шеърда ёзилишича, ноннинг азиз-иззатлилиги шу даражадаки, ҳатто уни маҳтал қилмай тезроқ синдириб емоқ лозим. Ва ниҳоят, охирги асарда, меҳмоннавозлик энг шариф иш эканлиги айтилади. Асарлардаги фикрлардан халқимизнинг юксак маънавиятдан нафас олганлиги кўриниб турибди. Мен ҳам Азиз Қаюмовнинг, бу каби меросимиз қатларида қолиб кетаётган неъматлардан кўпчилик баҳраманд бўлиши керак, деган фикрларига қўшилиб, уларни умид билан оқшомхонларга ҳавола этгим келди.

Тамаъ қилғон кишиларни(нг), эй дўст,
Қўфур[1] маҳшар кунида юзи бепўст.
Тамаъ нониға оғиз очгунча ўл оч,
Тамаъ қилғон кишидин қуш бўлуб қоч.

* * *

Нонни икром айламак эрмиш адаб
Беадаблик қилмағил, эй ҳақ толаб.
Нонни синдур ера қуйғон замон,
Нон хуруш деб интизор этмоқ ёмон.
Демагил бу яхшию, бу нон ёмон,
Ёмон демакдин кўрурсен кўп зиён.
Барчаси ҳақ неъматидур, шукрин эт
Еб-ичиб, тинмай худонинг зикрин эт.
Нон сарпўш айлама ҳар зарфга,
Не деям, сен гўш қил бу ҳарфга

* * *

Ё Али, меҳмонни ким икром этар,
Ўзни оламда неку ном этар.
Келса меҳмон, хизматида бўл мудом,
Бўл мулозим, хизматин қил субҳу шом.
Ҳарне борингни чиқарғил, эй писар
Аввалан ҳайру т-таоми мо ҳазар[2] —
Кўзау офтоба келтур ёнига —
Қилур эрди Мустафо меҳмониға.
Бўлса ҳозир олдингға ит, пишак,
Урмағил, зинҳор, олур кўнглиға шак.
Қилмағил ваҳшат аёл, атфолингга,
Урмағил, сўзламағил сен молингга.
Токи кўнгли бўлмасун озурдаманд, —
Бу ҳадисдур Мустафодин мисли қанд.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қўлёзмалар илмгоҳининг илмий ходими
Гулшан РАҲИМОВА тайёрлаган.

1. Қўзғалмоқ, кўтарилмоқ.

2. Ҳозир бўлган таом яхшидир (арабча).

«Ўқитувчилар газетаси»—60 ёшда

МАЪРИФАТ МАШЪАЛИ

БУНДАН роппа-роса олтмиш йил муқаддам 4 июлда педагогик матбуотимизнинг қалдирғочи — «Ўқитувчилар газетаси» дунёга келганди. Рўзнома таваллуд топган кундан бугунги нуроний ёшига етгунга қадар ўқитувчи-устозларнинг, маорифчиларнинг йўлчи юлдузи, кўп сонли мактаб ўқувчилари ва ўқув юртлари талабаларининг таълим-тарбия ва ўқиш-ўқитиш борасидаги мунозара майдонини ташкил этар, энг долзарб масалаларни ҳал қилишда фидойилик кўрсатиб, эътибор топди.

Бугун халқ таълимида ечимини кутиб ётган муаммолар талайгина. Бу муаммоларни рўзнома имкон даражасида қамраб олишга, уларни ранг-баранг мавзуларда ёритишга астойдил ҳаракат қилмоқда. Мактабни миллийлаштириш муаммоларнинг энг ўткиридир. Зеро, шу пайтгача маълум дастурлар билан ишладик, миллий хусусиятларни эътиборга олмадик. Давр ўзгарди, демократиялашди. Энди мактаб дастурлари таркибига миллийлик тамойиллари сингдирилмоқда.

Давлат мақомига эга бўлган ўзбек тилимиз ҳақидаги қонун қоғозда қолиб кетмаслиги керак. Уни ҳаётга, мактабга тадбиқ этиш лозим. Бу борадаги энг катта вазифа ўқитувчи зиммасига тушади. Бундан аёнки, ўқитувчилар рўзномаси муштарийларнинг хизматига камарбастадир.

Рўзноманинг асосий қаҳрамони — ўқитувчи, муаллим, устоз, мураббий. У хоҳ мактабда, хоҳ олий илмгоҳда бўлсин — рўзномадаги ҳар бир мақола, чиқишлар, ўқитувчига, унинг сермашаққат ва шарафли фаолиятига, ҳаётий муаммоларига, ташвишу қувончларига бағишланади. Рўзнома саҳифаларини безаётган рукнларимизда ана шулар акс этмоқда «Янгилаш даври, янгиланиш даври» рукни остида халқ таълимидаги ғунчалар юз очса, «Виждонан меҳнат қилаётганлар», «Маорифимиз машъаллари» рукни билан бугунги кун муаллимининг олижаноб фазилатларини очиб беришга ҳаракат қиламиз. «Таҳликали мактуб»ларни зудлик билан ҳал этиш чораларини кўрамиз. «Бир хат изидан» бориб, халқ таълими тараққиёти йўлига чўнг-харсанг бўлиб тушган расмиятчи, буйруқбоз раҳбарларни, лоқайд шахсларни танқид қилаяпмиз.

Рўзнома фақат ўқитувчиларнинггина эмас, балки барча халқ таълими ходимларининг, ота-оналарнинг ҳам маслаҳатгўйи, дилкаш дўстига айланиб қолди. «Одобнома» туркумидан берилаётган ибратли мақолалар тарбия ишларида ғоят қўл келяпти.

Р. Усмонов, Қ. Фозилхўжаев, Қ. Абдуллаева, О. Азизов, М. Муродов, Ҳ. Узоқов, Ҳ. Рустамов, Р. Ҳасанов, Д. Омонуллаев, И. Раҳмонов, М. Расулова, К. Назаров, А. Рустамов, А. Ҳайдаров сингари халқ таълими муаммоларини пухта билган педагог-олимлар рўзномамизда ўзларининг долзарб мақолалари билан мунтазам ва фаол қатнашиб келишмоқда, бундай садоқатли муаллифлардан ҳамиша миннатдормиз.

«Ўқитувчилар газетаси» кўп минг сонли муштарийларининг онг-шуурига маърифат уруғларини сочиб, уларнинг янги-янги умидларини рўёбга чиқариш йўлидаги савобли ишларни давом эттираверади.

Замира ТЎЛАГАНОВА,
«Ўқитувчилар газетаси»нинг бўлим мудири.

СУРАТДА: рўзнома ходимлари мақолаларни муҳокама қилишмоқда.

Ҳар тўғрида

ҚОҲИРА. Йўлингизда тасодифан заҳарли илонни учратиб қолсангиз, жуда ноқулай аҳволга тушиб қоласиз. Рўпарасида тилини чиқариб, вишиллаб турган кўзойнакли илонни тўсатдан кўриб қолган машина ҳайдовчиси қандай аҳволга тушиши мумкин?

— Илон ёрдамида автомобилларда ўғирлик қилгани учун яқинда Миср полицияси қамоққа олган қоҳиралик Муҳаммад деган одам бу саволга батафсил жавоб берди, — деб хабар қилади Мисрда чиқадиган «Мида ист таймс» ҳафтаномаси. — Ҳамма ҳайдовчилар кўзойнакли илонни кўришлари биланоқ машинадан чиқиб, мумкин қадар узоқроқ жойга кўчиб қолишади, — деди Муҳаммад сўроқ вақтида.

Кўзойнакли илон эса Қоҳирадаги кўпгина магазинларда сотилаётган ичига батарея ўрнатилган оддий ўйинчоқ экан.

МАНИЛА. Филиппин армиясининг собиқ полковниги Сеферино Лайо ва тўрт нафар ҳарбий хизматчини ҳарбий трибунал ўтган йилнинг октябрида банкни талаб кетишда иштирок этганлиги учун умрбод қамоқ жазосига ҳукм қилди. Ана шу жиноят натижасида Себ шаҳридаги банкдан 2,8 миллион песо ўғирланган. Собиқ полковник каттагина мукофот эвазига ўзига ишониб топширилган армия омборидан автомат қуроллар ва ўқ дориларни талончиларга бериб тургани учун жазоланди.

БРАЗИЛИА. Бразилиянинг Эспириту-Санту штатида ўзини «ўлим жазоси» операцияси» деб атаётган «ажал эскадрони» иш олиб бормоқда. Эспириту-Санту штатининг пойтахти Витория шаҳрининг мэри Витор Биази Бразилия парламентида ана шундай баёнот билан чиқди.

— Мавжуд маълумотларга қараганда, — деди у, — эскадрондаги одамлар жамиятнинг «ижтимоий жиҳатдан софлиги» учун ўзларига хос усул билан курашиш ниятидадирлар. Улар ўтган йили маҳаллий қамоқхонадаги юз нафардан ортиқ маҳбусдан ўч олдилар, 30 га яқин безориларни ўлдирдилар. Мэр депутатларга Виториядаги зўравонлик тўғрисидаги батафсил маълумотларни топширди, унда безори ўсмирларни ўлдириш, болаларни сотиш, жумладан чет элга жўнатиш тўғрисидаги жуда кўп маълумотлар бор.

Сўнгги вақтда «ажал эскадронлари»нинг ҳаракатлари ва ўзбошимчалик билан суд қилишлар мамлакатнинг турли районларида деярли кундалик ишга айланиб қолди. Маҳаллий матбуотнинг фикрича, ўзбошимчалик билан суд қилиш ҳолларининг кўпайганлиги биринчи навбатда бандитлар ҳатто қамоққа олингандан кейин ҳам кўп ҳолларда қонуний жазодан қутилиб қолаётганликлари муносабати билан жиноятчиликнинг авж олишига жамиятнинг ўзига хос жавобидир.

(ТАСС).

Янги саҳна асарлари

«ҚАЙТАР ДУНЁ»

... Қадим замонларда бир йигит маишатдан қайтгач, бешикда фарзандини тебратаётган хотинига дебди:

— Тўрт томонинг қибла. Мен истасам ҳозир янгисига уйланиб оламан.

Ёш она зор-зор йиғлаб дашт-биёбонга бош олиб чиқиб кетибди. Йўл юрибди, йўл юрса ҳам мўл юрибди. Онанинг томоғи қақрабди, ҳатто чақалоғига ҳам сийнасида сут қолмабди. Ҳориган кезда, бир дарахт остида ўтирган чоғида қаердандир оқ соқолли мўйсафид пайдо бўлиб она ноласини тинглабди-да, унга бир дона олма берибди.

— Агарда сен энг чиройли аёл бўлишни истасанг шу олмани е. Агар олмани есанг фарзандинг кўз юмади. Она бу гапни эшитиб, фарзанди камолини ўйлаб дунёдаги энг гўзал аёл бахтига мушарраф бўлишдан ҳам бош тортибди.

Ҳа, бундай халқ ривоятлари кишиларни меҳрли-оқибатли бўлишга, фарзанд олдидаги бурчни унутмасликка чорлайди.

Куни-кеча Ўзбекистон театр арбоблари уюшмасида жумҳурият Ёш томошабинлар театри актёрлари миллий ривоятлар асосида саҳналаштирилган «Қайтар дунё» спектаклини намойиш этдилар. Биз айрим кишилардан ушбу янги саҳна асари ҳақида таассуротлари билан ўртоқлашишларини илтимос қилдик.

Лутфулла САЪДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист:

— Маълумки, театримизга шинавандалар оз тушмоқда. Аввалгидек санъат мухлисларини ушбу санъат кошоналарига жалб этиш мақсадида бобо ва момоларимиздан эшитган ривоятлар асосида «Қайтар дунё» номли саҳна асарини халқимизга тақдим этдик. Ушбу спектаклда И. Абдуллаев, Т. Саъдуллаев, Ё. Зиёмуҳамедова, Д. Абдулазизова, А. Жўрабоев каби етакчи актёрлар ўз маҳоратларини намоён этмоқдалар. Баҳони эса халқнинг ўзи берар.

Ҳамиджон ИКРОМОВ,
санъатшунослик номзоди:

— Театр халқ орасида бўлмоғи керак. Миллий қадриятларимизни ривоятлар орқали, маҳалла театри орқали кўрганимиздан мамнунмиз. Ёш актёрларга имконият даражасида кўмак бермоғимиз лозим.

Мухтор СУЛАЙМОНОВ.

Кашшофлар ёзи кўнгилли ўтмоқда.
Равиль Альбеков сурати.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

7-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

8, 9, 11-СИНФЛАРНИ БИТИРГАН ЁШЛАРНИ ҚЎШМА КАСБЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

11-СИНФНИ БИТИРГАНЛАР УЧУН, ўқиш муддати — 1 йил; ёритиш тармоқлари ва ёритиш электр монтажчиси;

автомашина ҳайдовчилари (Совет Армияси сафларида хизматни ўтаб қайтганлар учун — 1 йил, Тошкентда қайд қилинган бўлиши шарт);

электр монтажчи-киномеханик;

радиотелеаппаратураларни таъмирлаш ва уларга хизмат кўрсатиш бўйича механик;

электр монтажчи. **Ўқиш муддати — 2 йил.**

9-синфни битирганлар учун, ўқиш муддати — 2 йил, ўрта маълумотсиз;

электр монтажчи-электр пайвандчи, электр пайвандчи-авточилангар, назорат-ўлчов асбоблари ва автоматикани таъмирловчи чилангар-электр монтажчи, киномеханик, электр монтажчи.

Тўлиқ ўрта маълумот олиш учун соат 14.00 дан бошлаб билим юрти қошидаги кечки мактабда машғулотлар олиб борилади.

9-синфни битирганлар учун, ўқиш муддати — 3 йил (танлов асосида тўлиқ ўрта маълумот олиш билан); авточилангар, назорат-ўлчов асбоблари ва автоматикани таъмирлаш бўйича чилангар, электр монтажчи, қўлда ёйсимон усулда, пайванд қилувчи электр пайвандчи,

фильмларни текшириш ишини бажара оладиган киномеханик.

8-синфни битирганлар учун, ўқиш муддати — 2 йил: электр монтажчи-авточилангар.

Манзилимиз: 700022, Тошкент шаҳри, Қушбеги кўчаси, 8-уй (Тошкент тўқимачилик комбинати қаршисида). Телефон: 53-31-21.

18-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги касблар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТОКАРЬ, ҚОЛИПЛОВЧИ.
ЎҚИШ МУДДАТИ — 6 ОЙ.

ЎҚИШГА СОВЕТ АРМИЯСИ САФИДА ХИЗМАТНИ ЎТАБ КЕЛГАН, ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА УНИНГ АТРОФИДА ЯШОВЧИ ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш даврида 40 сўм миқдорида нафақа, ишлаб чиқариш тажрибаси даврида иш ҳақининг 50 фоизи тўланади.

ЎҚИШ ДАВРИ УЗЛУКСИЗ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИЛАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАНЛАР «ТАШТЕКСТИЛЬМАШ» ЗАВОДИГА ДОИМИЙ ИШГА ЮБОРИЛАДИЛАР.

Заводдаги малакали ишчиларнинг ўртача иш ҳақи 300-400 сўмдир.

Заводда тиббий-санитария қисми, касалхона, санаторий-профилакторий, тиш даволаш поликлиникаси, спорт комплекси, машинасозлик техникуми, дам олиш зонаси, кашшофлар лагери бор.

ЎҚИШ ГУРУҲЛАР ТЎЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Билим юртига киришни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: директор номига ариза, ўрта маълумот ҳақида ҳужжат, тиббий маълумотнома, паспорт, ҳарбий патта, 6 та фотосурат (3х4).

АРИЗАЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Ш. Руставели кўчаси, 57-уй, (7, 9, 24, 28-трамвайлар ва 2, 6, 13, 16-троллейбусларнинг «Социалистик шаҳарча» бекати). Телефонлар: 53-95-26, 53-95-23, 53-95-21.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ
ЎзССР Енгил саноат вазирлигига қарашли
«ЮЛДУЗ» ТИКУВЧИЛИК БИРЛАШМАСИГА ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИГАН
22-ҲУНАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЭРКАКЛАР, АЁЛЛАР ВА БОЛАЛАРНИНГ ЗАМОНАВИЙ КИЙИМЛАРИНИ ЛОЙИҲАЛАШ ВА БИЧИШНИ БИЛАДИГАН ТИКУВЧИ.

ЭРКАКЛАР, АЁЛЛАР ВА БОЛАЛАР КИЙИМИНИ ТАЙЁРЛОВЧИ ТИКУВЧИ ОПЕРАТОР.

БИЛИМ ЮРТИГА ТОШКЕНТ ШАҲРИДА 9 — 11-СИНФНИ ТАМОМЛАГАНЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ЎҚИШ МУДДАТИ: 11-синфни битирганлар учун — 6 ой; 9-синф маълумотига эга бўлганлар учун — 1-2 йил.

Ўқиш муддати 6 ой бўлган ўқувчилар 30 сўм миқдорида стипендия билан таъминланадилар, 9-синф маълумотига эга бўлган ёшлар тўла давлат қарамоғида бўладилар.

ҲАММА ЎҚУВЧИЛАРГА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ПРАКТИКАСИ ДАВРИДА МЕҲНАТ ҲАҚИНИНГ 50 ФОИЗИ БЕРИЛАДИ.

9-синф маълумотига эга бўлган ёшларга тўлиқ ўрта маълумот олишлари учун ҳамма шароитлар яратилган.

Билим юртини имтиёзли диплом билан тамомлаганларга олий ўқув юртига ва техникумга кириб ўқиш учун йўлланмалар берилади.

ЎҚИШ ВАҚТИ УЗЛУКСИЗ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: паспорт (туғилганлиги ҳақида гувоҳнома), етуклик аттестати, маълумотномалар: турар жойидан, саломатлиги тўғрисида (286 форма), директор номига ариза, 4 дона фотосурат (3х4), мактабидан характеристика.

Бизнинг манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 60-уй. «Юлдуз» ишлаб чиқариш бирлашмаси. Телефон: 35-62-41, ички телефон: 2-62 (Автобуслар: 9, 18, 19, 21, 26, 47, 51, 60, 72, 81, 92, 89, 14, 11, 71, трамвайлар: 2, 3, 16, 22, 23, 25, 28, 29. «Олой бозори» бекати).

42-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

9 — 11-СИНФНИ ТАМОМЛАГАН ВА СОВЕТ АРМИЯСИ САФЛАРИДАН ЗАҲИРАГА БЎШАТИЛГАН ЙИГИТЛАРНИ

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Рақамли дастур воситасида бошқариладиган дастгоҳларнинг операторлари, электр газ пайвандчилар, кенг йўналишдаги дастгоҳ ишчиси, электр-таъмирловчи, механик-йиғув ишлари чилангари, кенг қамровли чилангар-созловчи.

9-синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар 1 — 3 йил муддатли ўқув курсларига қабул қилиниб, бепул овқат, кийим-бош, ойига 40 — 50 сўм миқдорида стипендия билан таъминланадилар.

2 — 3 йиллик ўқишни тугаллаганларга ўрта маълумот ҳақидаги аттестат билан мутахассислиги ҳақида диплом берилади.

11-синф маълумотига эга бўлганлар ва Совет Армияси сафларидан заҳирага бўшатилган йигитлар учун ўқиш муддати — 6 ой. Ҳар ойда 100 — 110 сўмдан стипендия берилади.

Ўқувчиларга ишлаб чиқариш практикаси давридаги меҳнат ҳақининг 50 фоизи тўланади.

«АЪЛО» БАҲОЛАРГА БИТИРГАНЛАР ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ИМТИЁЗЛИ РАВИШДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

ЎҚИШ МУДДАТИ УЗЛУКСИЗ МЕҲНАТ ФАОЛИЯТИГА КИРАДИ.

Билим юрти ҳузурида бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ва спорт шўъбалари ишлаб турибди.

ЎҚИШ 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: ариза, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома, маълумоти ҳақида гувоҳнома, турар жойидан маълумотнома, 086/У намунадаги тиббий маълумотнома.

Билим юрти манзилгоҳи: Тошкент шаҳри, Киров ноҳияси, Ж. Обидова кўчаси, 70-уй (24, 44, 51, 60, 67, 72, 91 автобуслар; 2, 16, 22, 25, 28, 29-трамвайларнинг «Ғалаба боғи» ва «ВДНХ» бекати, Телефонлар :34-37-12.

Анъаналар—халқ мулки

АЛЛА БОЛАМ

ҲАР бир миллат ва элатнинг қадим-қадимлардан шаклланган ўз урф-одатлари, миллий удумлари бор. Улар асрлар оша ота-боболардан мерос бўлиб келмоқда. Шу туфайли маънавий қадриятларимиз бут, турмушимиз чароғон. Шукрлар бўлсинки, кейинги пайтларда ҳар бир халқнинг ўзлигини англаши, унутилиб бораётган удумларини тиклаши учун кенг имкониятлар яратилмоқда.

Куни кеча шаҳримиздаги Абулқосим мадрасасида ўтказилган алла ижрочиларининг биринчи жумҳурият кўрик-танлови ҳам йиғилганларнинг қалбини қувончга тўлдириб, халқ урф-одатларининг ажиб тантанасига айланиб кетди. Танловда жумҳуриятимизнинг турли вилоятлари, Қорақалпоғистон мухтор жумҳурияти ва шаҳримиз вакиллари иштирок этишди. Кўрик-танловда асосан маданият уйларининг ходимлари ва жойлардаги фольклор дасталари қатнашиб, алла қўшиқлари, ўз вилоятларидаги кийим-кечак ва одат-анъаналарни намойиш этдилар. Мусиқачилар ва созандалар ижросида ажойиб куй ва қўшиқлар янгради.

Кўрик-танлов дастурига кўра қатнашчилар уч шарт бўйича ўз маҳоратларини намойиш этишлари керак эди. Бу шартлар алла айтиш, меҳмон кутиш, болалар билан муомала қилиш каби урф-одатларимиз бўйича билимларини кўрсатиш ва ҳар бир вилоят вакиллари ўзла-

рининг маҳаллий кийимларини намойиш этишларидан иборат эди. Таъкидлаш жоиз, қатнашчилар юксак маҳорат кўрсатиб халқ олқишига сазовор бўлдилар. Баъзи вилоятлардан келган халқ иқтидорлари орасидан ҳатто эркакларнинг ҳам алла айтганликларининг гувоҳи бўлдик.

Тошкентлик қатнашчилар эса кўрик дастурида ўз маҳоратларини кўрсатишдан ташқари илгарилари турмушимизда кенг қўлланилган ўғир, хум, ёғжувоз ва бошқа халқ мероси саналувчи буюмларни йиғилганлар эътиборига ҳавола этишди. Ушбу қадимий рўзғор жиҳозларини ҳамма қизиқиб томоша қилди.

Ўн икки кишилик ҳакамлар ҳайъатининг қарорига кўра ҳар бир совринли ўрин иккитадан жамоага насиб этди. Ғолиб чиққан Фарғона вилоятининг Бағдод райони жамоаси биринчи даражали диплом ва «Тонг» сервизи билан тақдирланди. Яна бир ғолиб жамоа — Қашқадарё вилоятининг Китоб райони ижрочилари биринчи даражали диплом ва «Оқ олтин» сервизи соҳиби бўлдилар. Сирдарё, Жиззах ва Тошкент вилоятлари эса мусиқа жамоатининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотландилар. Шунингдек, танловнинг энг ёш ижрочиси наманганлик Нажмиддин Аминжонов, хоразмлик энг кекса ижрочи Олияхон ая Отамуродова ва энг қадимий алла ижрочиси фарғоналик Огахон ая Дулановалар кўрик-танловнинг ҳомийси «Усто» бирлашмасининг совғалари билан тақдирландилар. Умуман, танловда қатнашишдан асосий мақсад ғолибликни қўлга киритиш ҳам эмас, муҳими шундаки, халқимизнинг минг йиллардан бери давом этаётган удуми, бундан буён энди ҳар йили анъанавий равишда халқ иқтидорлари ижросида ўтказиладиган бўлди.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

СУРАТЛАРДА: тошкентлик Қаҳрамон она Санталат Сиддиқова ўзининг ўттиз еттинчи неварасига алла айтмоқда (чапда); пойтахтимизда қадимда фойдаланилган рўзғор буюмлари намойиш этилмоқда.

Засим Соколов суратлари.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ЖАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

КИМ БЎЛСАМ ЭКАН?

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР!

34-ЎРТА ҲУНАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

9 — 11 СИНФ МАЪЛУМОТИГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

1991—1992 ўқув йили учун

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ун ишлаб чиқариш корхоналарининг аппаратчиси, совутиш қурилмалари ремонти ва уларга хизмат кўрсатиш бўйича чилангар, қандолатчи-нонвой, қандолатчилар.

ЎҚИШ МУДДАТИ: 11 синф маълумоти билан — 1 йил.

9 синф маълумоти билан — 2 йил.

Билим юртига 9-синф маълумоти билан қабул қилинганлар 3 маҳал бепул овқат, формали кийим-бош билан таъминланадилар, билим юртига 11-синф маълумоти билан қабул қилинганларга ойига 80 сўмдан стипендия берилади. Ишлаб чиқариш практикаси вақтида ўқувчилар иш ҳақининг 50 фоиз миқдорида пул мукофоти оладилар.

Билим юрти қошида кечки ўрта мактаб ишлаб турибди, спорт секциялари, бадиий ҳаваскорлик ва турли тўгараклар мавжуд. Четдан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ АЪЛО БАҲОЛАР БИЛАН БИТИРГАНЛАР ЎРТА ВА ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ЎҚИШГА ЮБОРИЛАДИ.

Билим юртига кириш учун қуйидаги хужжатлар зарур: директор номига ариза, маълумоти ҳақидаги гувоҳнома ёки аттестат, паспорт ёки туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома, турар жойидан справка, соғлиги ҳақида справка, фотосурат 6 та (3х4).

Билим юрти манзилгоҳи: Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, 2-Сельмашская проезди, 15-уй (10, 16, 21, 28, 30, 48, 80-автобусларнинг «Ташсельмаш» бекати. Метронинг «Ташсельмаш» станцияси).

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги

Тошкент метро қурилиш бошқармаси ва

В. И. Ленин номидаги метрополитен қошида очилган

37-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

9-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР КОНКУРС ТАНЛОВИ АСОСИДА ТАЖРИБА (экспериментал) ГУРУҲЛАРИГА ПАРДОЗЛОВЧИ, ПЛИТКА ЁТҚИЗУВЧИ, БЎЁҚЧИ ВА СУВОҚЧИ — **ўқиш муддати 2-3 йил.**

ЭЛЕКТР-ГАЗ ПАЙВАНДЧИ — **ўқиш муддати 3 йил**

НАЗОРАТ ВА ЎЛЧОВ ЖИҲОЗЛАРИНИ СОЗЛОВЧИ ЭЛЕКТР-ЧИЛАНГАРЛАР — **ўқиш муддати 3 йил.**

ДУРАДГОР — **ўқиш муддати 2-3 йил.**

БЎЁҚЧИ — **ўқиш муддати 1 йил.**

ҲАРАКАТДАГИ СОСТАВЛАРНИ СОЗЛОВЧИ ЭЛЕКТР-ЧИЛАНГАРЛАР — **ўқиш муддати 3 йил.**

МЕТРО БЕКАТИ НАВБАТЧИСИ — **ўқиш муддати 3 йил.**

ЎҚИШ МУДДАТИ ИШ СТАЖИГА КИРАДИ.

Ўқувчилар ойига 40 сўмдан стипендия, кунига 2 маҳал **бепул овқат, кийим-бош ва ишлаб чиқариш практикаси давридаги иш ҳақининг 50 фоизи билан таъминланадилар.**

БИЛИМ ЮРТИНИ АЪЛО БАҲОЛАР БИЛАН БИТИРГАНЛАР ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ИМТИЁЗЛИ РАВИШДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

11-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН ВА СОВЕТ АРМИЯСИ САФИДАГИ ХИЗМАТ БУРЧИНИ ЎТАГАН ЙИГИТЛАР ВА 17 ЁШДАН ОШГАН ҚИЗЛАР ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР:

ЭЛЕКТР-ГАЗ ПАЙВАНДЧИ — **ўқиш муддати — 6 ой.**

МЕТРО БЕКАТИ НАВБАТЧИСИ — **ўқиш муддати — 10 ой.**

ҲАРАКАТДАГИ СОСТАВЛАРНИ СОЗЛОВЧИ ЭЛЕКТР-ЧИЛАНГАРЛАР — **ўқиш муддати 10 ой.**

Ўқувчилар ойига 130-150 сўм стипендия ҳамда практика даврида меҳнат ҳақининг 50 фоизи билан таъминланадилар. Ўртача ойлик 350-450 сўм, 13-ойлик ва ҳар ишлаган йилига қараб ойлик ошиб боради.

Метро қурилишида 10 йил ишлаган ишчилар 50 ёшдан пенсияга чиқишлари мумкин.

МАШҒУЛОТЛАР — ГУРУҲЛАР ТЎЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Билим юртига кирувчилар: директор номига ариза, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақидаги гувоҳнома, турар жойидан справка, 6 дона фотосурат 3х4, 086/У формадаги медицина справкасини топширадилар.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Чилонзор, 20/Д даҳа, (50, 69, 78-автобуслар, 17-трамвайнинг «37-билим юрти» бекати). Телефонлар: 76-89-05, 72-03-76.

ДАВЛАТ КОРХОНАЛАРИ, ШИРКАТЛАР, ЖАМОА ВА ДАВЛАТ ХЎЖАЛИКЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ВА ХУСУСИЙ ШАХСЛАР

ДИҚҚАТИГА!

ЎЗБЕКИСТОН ССР АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ВАЗИРЛИГИ ҲУЗУРИДА ЯНГИДАН ТАШКИЛ ЭТИЛГАН ТРАНСПОРТ ХИЗМАТЛАРИ БИРЖАСИ ҚУЙИДАГИ ВОСИТАЧИЛИК ХИЗМАТЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАДИ:

— ҳар хил турдаги юкларни транспортда ташиш учун автомобилларни бериш;

— автомобиллар ҳамда уларнинг эҳтиёт қисмларини сотиб олиш ва сотиш;

— меъёрдагидан ташқари заҳиралар ҳисобидан моддий ресурсларни ва эҳтиёт қисмларни сотиб олиш ва сотиш;

— кимошди савдоси асосида корхоналарнинг автомобилларини сотиш;

— юк автомобилларини таъмирлаш ва уларга техника хизмати кўрсатиш.

«Автобиржа» ўзининг шахсий юк автомобили бўлган хусусий шахсларни ишга таклиф қилади.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Педагогика кўчаси, 16-уй. Телефон: 55-04-59.

СССР ЖАМҒАРМАЛАР

БАНКИ

ДАВЛАТ ЗАЁМИ ОБЛИГАЦИЯЛАРИ, СЕРТИФИКАТЛАР ВА ДАВЛАТ ХАЗИНА МАЖБУРИЯТЛАРИНИ САҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

Жамғармалар банки муассасалари аҳолидан давлат заёми облигациялари, сертификатлари ва Давлат хазина мажбуриятларини сақлаш учун қабул қиладилар.

Жамғармалар банки ходимлари эгаларининг хоҳишига кўра эркин муомаладаги заём облигацияларини ютуқлар тиражи бўйича текширадилар ва ютуқ пули миқдори ҳақида маълум қиладилар. Облигациялар, сертификатлар ва хазина мажбуриятларини сақлаш муддати чекланмайди.

Сақлаш учун қабул қилиб олинган Давлат заёми облигациялари, сертификатлари ва Давлат хазина мажбуриятларининг бут ҳолда сақланиши давлат томонидан кафолатланади.

ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИ СИЗНИНГ ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁР!
СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИНИНГ ТОШКЕНТ ШАҲАР БОШҚАРМАСИ.

ДИҚҚАТ!

СССР ДАВЛАТ ХАЗИНА МАЖБУРИЯТЛАРИ

8 йилга — 1990 йил 1 январдан 1998 йил 1 январгача муҳлат билан 1000, 500, 100 ва 50 сўм қийматида чиқарилган бўлиб, улар бўйича йилига 10 фоиз ҳисобидан даромад тўланади.

Давлат хазина мажбуриятлари бўйича даромадлар СССР Жамғармалар банки муассасалари томонидан йилига бир марта мажбурият харид қилингандан кейинги йилдан бошлаб ана шу мажбуриятнинг купонлари бўйича тўланади. Купонларга ҳар йилнинг 1 январидан бошлаб ҳақ тўланади.

Мажбуриятларни сотишда курс тафовути босиб қолинади.

Давлат хазина мажбуриятлари уларнинг эгаларидан 1995 йил 1 январидан бошлаб Жамғармалар банки муассасалари томонидан сотиб олинади. Сотиб олиниши керак бўлган мажбуриятлар ҳар йилги (ҳақини тўлаб) қайтариб олиш тиражларида аниқланади.

Ана шу тиражга чиқмаган давлат хазина мажбуриятлари Жамғармалар банки муассасалари томонидан 1998 йил 1 январдан бошлаб сотиб олинади.

Давлат хазина мажбуриятлари купонлари билан бирга ҳақини тўлаб сотиб олиш ва улар бўйича даромад олиш учун 2000 йил 1 январгача тақдим этилиши мумкин. Ана шу муҳлат ўтиб бўлгандан кейин мажбуриятлар ўз кучини йўқотади ва улар учун ҳақ тўланмайди.

СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИНИНГ ТОШКЕНТ ШАҲАР БОШҚАРМАСИ.

КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР ВА КООПЕРАТИВЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ ПЛАН КОМИТЕТИ ИЛМИЙ-ТЕХНИКА АХБОРОТИ ВА ТЕХНИКАВИЙ-ИҚТИСОДИЙ ТАДҚИҚОТЛАР ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИЛМГОҲИНИНГ

РЕСПУБЛИКА ИЛМИЙ-ТЕХНИКА КУТУБХОНАСИ

валютали даврий нашрлар негизидаги энг янги илмий-техника ютуқлари тўғрисидаги ахборотлар билан таъминлаш бўйича

ЎЗ ХИЗМАТЛАРИНИ ТАКЛИФ ЭТАДИ

Ахборотларни бериш фан ва техниканинг барча тармоқлари (машинасозлик, қишлоқ хўжалиги, архитектура ва қурилиш, кийимларни ва пойабзалларни моделлаштириш ва ҳоказолар) бўйича чет эл манбаларидан мундарижалар таржима қилинган, қисқача аннотациялар тузилган, мақолалар таржима қилинган ва ксероксда нусха олинган ҳолдаги тематик сараламалар кўринишида амалга оширилади.

ЖАРИДАЛАР КОРХОНАЛАРГА 3 КУНГА БЕРИЛАДИ.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, «Правда» газетаси кўчаси. Чет эл адабиёти бўлими, 4-хона (метронинг «В. И. Ленин номли майдон» бекати). Телефон 33-07-70.

«БИЛИМ» ЖАМИЯТИНИНГ АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОН ТАШКИЛОТИ

БИР ЙИЛЛИК

БИЧИШ-ТИКИШ МАКТАБИНИ

ОЧАДИ

КИЙИМЛАР, «БУРДА МОДЕН» ЖУРНАЛИДАН ОЛИНГАН АНДОЗАЛАР АНИҚЛИГИДА МОДЕЛЛАШТИРИЛАДИ.

Машғулотларни юксак малакали бичиқчи-модельер олиб боради.

МАКТАБНИ БИТИРГАНЛАРГА ИНГЛИЗ ТИЛИДА ИЛОВАСИ БЎЛГАН ДИПЛОМ БЕРИЛАДИ.

ДАСТЛАБКИ ЙИҒИЛИШ 1 АВГУСТ КУНИ ЎТКАЗИЛАДИ.

ҚУЙИДАГИ КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛИНАДИ

— экстрасенслар,

— оилавий (маҳалла) болалар боғчаси ташкилотчилари (дастурда педагогика, тиббиёт ва мактабгача ёшдаги болалар овқатланиш гигиенаси асосларини ўрганиш кўзда тутилади),

— араб имлоси,

— бухгалтерия ҳисоби,

— кўп ихтисосли даволаш уқалаши,

— қўлда тўқиш.

МАШҒУЛОТЛАР ГУРУҲЛАР ТЎЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Фарҳод кўчаси, 21-уй (район партия комитети биносида, 2-қават). Телефон 74-20-76.

Ўзбекистон ЛКЁИ Марказий Комитети

«ЭМХО» ФИРМАСИНИНГ ИЖТИМОИЙ ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БУЮРТМАЛАРИ МАРКАЗИ

корхоналар, ташкилотлар ва фуқароларга 50 фоизли чегирма билан кичик корхоналарни тузишга оид

НОРМАТИВ ҲУЖЖАТЛАР ТЎПЛАМИНИ

СОТАДИ

ТЎПЛАМГА ҚУЙИДАГИЛАР КИРАДИ:

— барча турдаги кичик корхоналарнинг намунавий низомлари.

— таъсис шартномаси.

— техникавий-иқтисодий асосланмалар.

— норматив ҳужжатларнинг изоҳлари.

Марказ шунингдек корхоналар ва ташкилотларда чет тилига ўқитишни ҳам ташкил қилишга тайёр.

Пул ўтказиш йўли билан ёки нақд пул билан ҳисоб-китоб қилинади.

Маълумотлар олиш учун телефон 78-32-27.

Манзилимиз: 700113, Тошкент шаҳри, Қатортол кўчаси, 60-уй, 9-қават, 902-хона.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎНАЛТИРИШ МАРКАЗИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ АСБОБСОЗЛИК ЗАВОДИГА:

муҳандис-конструкторлар, йўнувчилар, токарлар, сайқалловчилар, нормаловчилар, электрчилар, фрезерчилар, назоратчилар, созловчилар, қурилиш ишчилари, таъмирловчи-чилангарлар.

ҚУЙИДАГИ МАНЗИЛГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН: Гвардия кўчаси, 49-уй ёки Киров район меҳнат биржаси — Энгельс кўчаси, 48-уй.

ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ «ТОШКЕНТЭКСПЕРТИЗА» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ФИРМАСИГА:

доимий ишга ва меҳнат шартномаси бўйича ишлаш учун машинисткалар. Иш уйга берилади. Меҳнат ҳақи — ишбай-мукофотли.

ҚУЙИДАГИ МАНЗИЛГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

Сулаймонова кўчаси, 49-уй, Телефон 33-02-67 ёки Энгельс кўчаси, 48-уй — Киров район меҳнат биржаси.

«УЗВОДСТРОЙКОНСТРУКЦИЯ» ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН БИРЛАШМАСИГА:

Орёл пўлат қуйиш заводида ишлаш учун ишчилар. Меҳнат ҳақи ва меҳнат шароитлари келишилади.

ҚУЙИДАГИ МАНЗИЛГА ТЕЛЕФОН ҚИЛИНСИН: 29-63-97 ёки Қорасарой кўчаси, 270-уй — Собир Раҳимов район меҳнат биржаси.

МАКУЛАТУРА ТОПШИРУВЧИ ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА!

ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИДА ҚУЙИДАГИ КИТОБЛАР ВА КИТОБЛАРГА АБОНЕМЕНТЛАР СОТИЛАДИ:

6 июлда — Х. Пентикост, Д. Х. Чейзнинг «БЕСТСЕЛЛЕР. ЛЮБИТЕЛЬ ШАМПАНСКОГО» китоби ҳар бир қабул пунктида 50 тадан. (1 нусхасининг баҳоси 6 сўм 30 тийин). **Бир йўла 20 кг. макулатура топширилгандан кейин берилади.**

7 июлда — А. ва С. Голанинг «АНЖЕЛИКА» китобига ҳар бир қабул пунктида 200 тадан абонемент (бир йўла 10 кг, макулатура топширилгандан кейин берилади ва 20 кг. макулатура топширилгандан кейин унда кўрсатилган китобни олиш ҳуқуқини кафолатлайди).

ҲУРМАТЛИ МАКУЛАТУРА ТОПШИРУВЧИЛАР!

1991 йил 3 июндан бошлаб 1 кг. макулатура учун янги вақтинчалик нарх (6 тийин) жорий этилди. Макулатура топшираётганингизда унинг эвазига пул олишни унутманг.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ТАЙЁРЛОВ КОРХОНАСИ.

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ВА ЙЎЛЛАРИ ОЛИЙ БИЛИМГОҲИ

Математика ва физикани чуқур ўрганиш тажрибавий синфларига 9-синфни «аъло» ва «яхши» баҳоларга битирган Тошкент шаҳрида яшовчи

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Бу синфларнинг битириш имтиҳонларини «аъло» ва «яхши» баҳоларга топширган ўқувчилар олий билимгоҳнинг автомобиль транспорти ва йўл хўжалиги муҳандисларини тайёрловчи факультетларига кириш имтиҳонларини топширмаслик имтиёзидан фойдаланиб, қабул қилиш танловида қатнашадилар.

Ҳужжатлар Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 20-уй, 259 «а» хонада қабул қилинади.

КИНО

4 ИЮЛЬ

А. Навоий номидаги Санъат саройи — «КИЧКИНА ГУВОҲ» (17.00, 20.00, катта зал), «БОКСЁР» (19.00, кичик зал).

Чайка — «КОММАНДОС» (17.00, 20.00).

Москва — «ҚУВНОҚ ТАЪТИЛЛАР» (17.00, 19.00, 20.00).

БЛКЁИ 30 йиллиги номли — «ПАСПОРТ» (17.00, 20.00).

Тошсоветнинг 50 йиллиги номли — «ФАРИШТА» (тоқ соатларда).

5 ИЮЛЬ

А. Навоий номидаги Санъат саройи — «КИЧКИНА ГУВОҲ» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00, катта зал). «БОКСЁР» (10.00, 13.00, 16.00, 19.00) кичик зал).

Чайка — «КОММАНДОС» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00).

Москва — «ҚУВНОҚ ТАЪТИЛЛАР» (11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 20.40).

БЛКЁИ 30 йиллиги номли — «ПАСПОРТ» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00).

Тошсоветнинг 50 йиллиги номли — «ФАРИШТА» (тоқ соатларда), «НАВИГАТОР ПАРВОЗИ» (9.30).

Тошкент тўқимачилик комбинатининг

Ю. А. ГАГАРИН НОМИДАГИ МАДАНИЯТ ВА ТЕХНИКА САРОЙИ

барча маркалардаги енгил автомобилларни таъмирлашга ўргатиш

10 ОЙЛИК КУРСЛАРИГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Машғулотлар — 1 сентябрда бошланади.

ЎҚИШ — ПУЛЛИ.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Б. Хмельницкий кўчаси, 45-уй.

Телефонлар: 53-36-34, 53-36-65.

Қабул ҳар куни соат 10 дан 17 гача.

СССР Педагогика фанлари академияси

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ПЕДАГОГИКА ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИЛМГОҲИ

қуйидаги ихтисослар бўйича

АСПИРАНТУРАГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кундузги: педагогика назарияси ва тарихи, ёш ва педагогика психологияси;

сиртқи: педагогика назарияси ва тарихи.

Ҳужжатлар 1991 йил 25 августгача қуйидаги манзилда қабул қилинади: 700031, Тошкент шаҳри, М. Мироқилов кўчаси, 57 «а» уй.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 55-75-71, 55-72-14.

Тошкент шаҳар «Сувсоз» тресети ва Сув ўтказгич тармоқлари бошқармаси жамоалари бошқарма бошлиғининг ёрдамчиси Б. М. Шоназаровга отаси

Маҳкам ШОНАЗАРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент шаҳар «Сувсоз» тресети ва Сув ўтказгич тармоқлари бошқармаси жамоалари бошқарманинг 1 даражали диспетчер-муҳандиси Т. Тошхўжаевга акаси

Носир Ҳидоятович ТОШХЎЖАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент шаҳар Чилонзор ноҳияси халқ таълими бўлими ҳамда 201-мактаб ўқитувчилар жамоаси мактабнинг илмий бўлим мудири Н. Э. Бўриевага отаси, жумҳурият миқёсидаги нафақахўр

Эргаш БЎРИЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва Ўзбекистон Коммунистик партияси Тошкент шаҳар комитети

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76, хатлар — 33-29-70, 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

89.968. нусхада чоп этилади. Индекс 64690, Буюртма 5693. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 Босмага бериш вақти 11.30. Босмага берилди. 11.00.